ЛЕНИНЭЙ ХЭРЭГ, ҺУРГААЛ ХЭТЭДЭЭ МҮНХЭ!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...нварийн 1921 оной ...брин 21-нээ гараа | № 95 (14115) | 1973 оной апрелиин 22, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

Марксизм-ленинизмын туг доро, Коммунис партиин хүтэлбэри доро—коммунизмын илалта тээшэ урагшаа!

(КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Уряануудһаа.)

КОММУНИЗМ ТЭЭШЭ ЗАМЫЕ ЛЕНИНИЗМ ГЭРЭЛТҮҮЛНЭ

В. И. Ленинэй түрэһөөр 103 жэлэй ойдо зорюулагдажа, Москвада болоһон баярай суглаан дээрэ нүхэр Д. Ф. УСТИНОВАЙ хэһэн элидхэл

...зүүд! Сэсэн мэргэн ...юдолто, нугаршагүй ...шонер, большевик ... байгуулагша, хү...ршэн болон таряаша...рүүшын гүрэнние бай...ша, дэлхэйн пролета... вождь Владимир ... Ленинэй гаргаһан ... жэл бүхэнэй, арбан ...рхэнэй үнгэрхэ бүри ...асари ехэ хэмжээтэй ...харагдана.

...нэй нэрэ шэнги ажал...гүүдтэ тиимэ хүндэтэй, ... болоһон нэрэтэй хүн ... байгаагүй юм, мү... угы. Марксистско... һургаал шэнги дэл...бүхы хүгжэлтын ябаса... асари ехэ нүлөө ...н ондоо һургаал түү...айгаагүй юм, мүнөөшье ...Ленинскэ туг доро со... түгэс хүгжэнги со... байгуулаад, комму... замаар найдамтай...ябшана. Ленинэй һур... хүтэлбэри болгон, ... социалис гүрэнүүдэй ...ад шэнэ байдал зохёон ...на. Бүхы оронуудай ...ринар, социальна бо...национальна сүлөөрэл... тэмсэгшэд рево...нно эршэ хүсэ, зориг...ленинизм сооһоо абана. ... һургаал, хэрэгынь — энэ хадаа хүн түрэлтэнэй ниитын, интернациональна баялиг мүн. Тиин мүнөөдэр Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 103-дахи жэлэй ойе манай партитай, арадтай суг хамта бүхы дэлхэйн олон миллион хүнүүд тэмдэглэжэ байна.

Мүнөөнэй ленинскэ ойе бидэнэр Совет Социалис Республиканууудай Союзай 50 жэлэй алдарта ойе тэмдэглэлгын һайн һайхан оршон байдалда угтажа байнабди. Энэ ойдо зорюулагдаһан шухалын шухала политическэ, теоретическэ документ — КПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй элидхэл дотор совет арадай асари ехэ туйлалтанууд тодорхойгоор харуулагдаа, КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдэй ёһоор, манай обществын саашадаа хүгжэхэ тодорхой зорилгонууд, ерээдүйн хараа бодолнууд тайлбарилагдажа үгтөө. ССР Союзай ойе һайндэрлэлгэ түүхын оршондо ленинизмын үнэн зүб байһые, социалис байгуулалтын түгэс хүсэтэй байһые, Коммунис партиин революционно, шэнэдхэн хубилгаха үүргэтэй байһые эли тодоор харуулһан гэршэ мүн болоо.

ЛЕНИНЭЙ ПАРТИИН ХАРАА ШУГАМ—...МУНИС БАЙГУУЛАЛТА

...зүүд! Манай партиие ... гэжэ зүбөөр нэрлэ...ладимир Ильич тэрэ...н табиһан юм. Марк... үүсхэлтэйгээр хүг... тэрэ хүдэлмэришэн ... дайшалхы партиин ...ческэ үндэһэ һуури, ...айнь ёһо гуриму...большевизмын стратеги ... тактикые зохёогоо ...имэ партиие байгуу... Ленин тэрэнэй тэмсэ...социалис революциин ...н түлөө, шэнэ общест...уулхын түлөө эрэлхэг ...гоор, шууд сэхээр ... һэн.

...эдэ РСДРП-гэй II ... болоһоор 70 жэл ...н. Энэ съезд болбол ...ондын хүдэлмэришэ...дэлөөндэ шиидхэхы ... болоһон юм. Дэлхэй ... түрүүшын пролетар...рэ шэнжэтэй парти ... хэрэг имагтал түү... съездтэй холбоотой ...арти болбол хүдэлмэ... ангиин революционно ...эй эгээн дээдэ түү... мүн, коммунис бай...тада тэрэнэй хүтэл... үүргэ дүүргэдэг ... тухай Ленинэй һур...үнэн зүб байһые ан...нсэлэй, социалис бай...ын хэрэг үйлэ бүхы ...нь гэршэлээ.

...эрилхы парти бай... Эхэ оронойнгоо ху... түлөө харюусал... дээрээ даажа абаад, ...манай оронние комму... замаар бата найдам... хүтэлбэрилжэ яба...н арадай бүхы ам...артиин эсэшэ сусаша... ябуулгатай, тэрэ...ай ехэ эмхидхэлэй, ... хүдэлмэритэй ... юм. Парти болбол ...обществын хүгжэлтын ...рамые Ленин шэн... мэргэнээр, холын ...аар тодорхойлно, ...ын барагдашагүй ... боломжонуудые Ле...ин шадабаритайгаар ... элжээтэ зорилго... Ленин шэнги зүбөөр ...юод, тэдэнние ам...аар шиидхэхэ ябаа...олдосотойгоор, туй ...КПСС дотоодын болон ...гаа бүхы полити...лхадаа, Ленинэй ... хэлбэришэгүй хү... болгоно. Парти хо...нтэй, Ленин ходо...итай. Партиин хү...дэ, Ленинэй мүнхэ ...мэндэ.

... коммунистнуудай ... миллион шахуу ...армиин багшадаа, ... хизааргүй дурлан...лжэ байһаниинь, ... тэдэнэй хэлбэришэгүй үнэн сэхэ байһаниинь партийна документнүүдые һэлгэлгын эхилхэдэ болоһон баяр ёһололой, зүрхэ хүдэлгэмэ ушар—№ 1-дэхи партийна биледые Владимир Ильич Ленинэй нэрэ дээрэ бэшэжэ үгэһэн ябадал дээрэһээшье тодорхойлогдоо һэн.

Коммунис байгуулалтын үедэ партиин үүргэ саг үргэлжэ дээшэлжэ байдаг, гээд КПСС-эй XXIV съезд онсолон тэмдэглээ һэн. Энэ юрэнхы хуули ёһон партийна зэргын нэгэдэлэй нягта байха бүри, партийна организаци бүхэнэй, коммунист бүхэнэй эдэбхитэй байха бүринь, улам хүсэд дүүрэнээр элирхэйлэгдэдэг байна. Партийна документнүүдые һэлгэлгэтэй холбоотой эмхидхэлэй-политическэ хүдэлмэриин түрүүшын үрэ дүнгүүд энэ шухалын шухала хэмжээ ябуулга партиин бүхы талын ажабайдалда, коммунистнуудай эдэбхи болон журамые дээшэлүүлгэдэ үргэнөөр, һайнаар нүлөөлжэ байһыень харуулна. Мүнөө партиин гэшүүн бүхэн ажал ябуулгаяа бүри харюусалгатайгаар сэгнэнэ, Ленинэй агуу ехэ хэрэгтэ хабаадажа байһанаа бүри гүнзэгыгөөр мэдэрдэг болоо.

Шэнэ түхэлэй партийна билет нээжэ харахадаа, Ленинэй гайхамшагта иимэ үгэнүүдые коммунист уншана: парти — манай үе сагай ухаан бодол, нэрэ хүндэ, һэшхэл мүн. Иимэ партиин гэшүүн байха гээшэ ехэ зол жаргал, ехэ этигэл найдабари мүн, тиихэтээ хамта, ехэ харюусалга даажа абаха болоно. Коммунист-ленинец байха гээшэ хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалша арадай хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэхэ, коммунизмын түлөө тэмсэлдэ бүхы хүсэеэ, мэргэжэл шадабаряа хэлбэришэгүйгөөр үгэхэ, партиин гэшүүн байһан үндэр нэрэ зэргэдээ хододоо хүрэмэ байха гэһэн удхатай юм. Тиин Ленинэй уряалһанай ёһоор, коммунистнууд эдэбхи үүсхэлээрээ, үльгэр жэшээгээрээ, партийна халуун үгөөрөө хүдэлжэ байһан нүхэдөө зоригжуулна, манай бүхы ажал хэрэгтэ коммунис үзэл сурталые дэлгэрүүлнэ.

Олониитэтэй тон нягта холбоо барисаатай байһанайнгаа, тэдэнэй аша туһые гүнзэгыгөөр, шууд сэхээр тодорхойлдог байһанайнгаа ашаар парти өөрынгөө хүтэлбэрилхы, шэглүүлхы үүргые амжалтатайгаар дүүргэнэ. Совет хүнүүд Коммунис партида, тэрэнэй дайшалхы штабта — Ленинскэ Центральна Комитедтэ бүрин найдана. Эдэнэр КПСС-эй политикые бүрин һайшаана, дэмжэнэ. Партида орохо гэһэн ажалшадай һуларшагүй эрмэлзэл, алдарта хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай, арадай интеллигенциин эрхим түлөөлэгшэдэй партида орожо, тэрэнэй зэргые саг үргэлжэ нэмээжэ байһан ушар энээниие бодотоор гэршэлнэ. Парти арад хоёрой нэгэдэл — совет обществын бүгэдые илагша хүсэнэй эшэ үндэһэн мүн.

КПСС — социалис демократиие хүгжөөхэ, обществые ударидалгада олониитэ ажалшадые хабаадуулха хараа шугамые шууд сэхээр бэелүүлнэ. Манай гүрэнэй политическэ үндэһэ һуури болодог, тэрэнэй демократизмые эгээн эли тодоор тодорхойлгшо Соведүүдэй хүдэлмэри бүри эдэбхитэй, олон янзын болонхой.

Мүн олон хүнүүдые хабаадуулһан ниитын эмхинүүд болохо профсоюзууд болон комсомолой зүгһөө манай гүрэнэй, ажахын, оюун бодолой ажабайдалай олон һалбаринуудта хүргэдэг нүлөөнь эли бодоор дээшэлээ. Коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй зохёохы ажал, олониитын эдэбхи, үүсхэл, эршэ хүсэн дээрэһээ Ленинэй үзэл сурталай зохёон байгуулхы нүлөөн харагдана.

Нүхэдүүд! Коммунизмын түлөө тэмсэлэй гол юумэн экономическа байгуулалта гэжэ Ленин тоолодог һэн. Үшөө 1922 ондо, граждан дайнай һаял дүүрэхэтэй сасуу, амгалан эрхэ байдалда ороной хүгжэлтын зорилгонуудые тодорхойлхо зуураа, Владимир Ильич нигэжэ онсолон тэмдэглээ һэн: «Мүнөө бүхы хүсөөрөө экономикын түлөө...» (В. И. Ленин. Бүхы зохёолнуудай суглуулбари, том 45, 440 хууд.). Имагтал хүсэн түгэс, хүгжэнги экономико шэнэ, социалис обществын бата бэхи материальна үндэһэ һууринь, арадай ажаһуудалые һайжаруулха найдамтай эшэ үндэһэн, Совет гүрэнэй бэеэ даанхай байха, бэеэ хамгаалжа шадаха түшэг тулгууринь боложо шадаха юм, гэжэ Ленин харааадаа абаа һэн. Тэрэ хадаа манай орон дотор социалис экономико байгуулха стратегическэ түсэб зохёогоод, тэрэнние бодото дээрэнь бэелүүлхэ талаар орёо ехэ ажал толгойлоо һэн.

Экономическа байгуулалтын ленинскэ ёһо гуримууд — арадай ажахые түсэблэлгэ, демократическа централизм, нэгэ газарта мэдэлтэй байха ба хүтэлбэрилгэдэ ажалшадые эдэбхитэйгээр хабаадуулга, ажалай материальна болон моральна урмашуулгануудые зүбөөр нэгэдүүлэн хэрэглэхэ, ажахын тоосоон ба олониитын мүрысөөн социалис экономикые хүгжөөхэ хүсэ ехэтэй зэбсэгүүд болоһон юм.

Түүхын богонихон болзорой туршада манай орон буржуазно-помещигүүдэй байгуулалтаһаа, экономическа болон соёл культурын гээгдэлһээ мүнөө үе сагай экономикотой, научно-техническэ ехэ арга боломжотой, арадай соёл культурын үндэр хэмжээтэй түгэс хүгжэнги социализмын обществодо дабшан ороо. Совет наукын туйлалтанууд бүхы дэлхэй дээрэ сэгнэгдэжэ, мэдээжэ болоо. Хаа хаанагүй — газар дээрэ, уһан дээрэ, агаарта — Эсэгэ ороноймнай хэһэн эрхим һайн машина болон аппарадууд хүдэлнэ. Хүнэй аша туһада атомай эршэ хүсэн алба хэнэ. Шэнжэлгын газар болохоһоо гадна, арадай ажахын аша туһада замбуулиин дэлхэйе бодото дээрэнь ашаглаха ябадал бүри үргэдэнэ. Нүхэдүүд, эдэ бүгэдын түлөө бидэнэр манай партиин ленинскэ политикада, совет арадай шэн габьяатай ажалда уялгатайбди.

Манай обществын ургажа байгаа арга боломжонууд болон эрилтэнүүдые харааадаа абажа, КПСС-эй XXIV съезд болбол арадай ажаһуудалые һайжаруулгатай холбоотой олон янзын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ экономикые бүри ехээр зорюулха хараа шугам баталан абаа. Гэхэ зуура, энэ хараа шугам мүн ороной экономическа хүсэ шадалай үндэһэ һуури болодог хүндэ индустриие хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ зорилго табина.

Партиин зохёоһон социально-экономическа программые бэелүүлхын тула нэгэл зам байдаг юм гэбэл, ниитын үйлэдбэриин ашаг үрые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ ябадал болоно. Энэ замай гол шухалань юуб гэхэдэ, научно-техническэ дэбжэлтэ түргэдхэлтэ, экономикые ударидалгын гурим һайжаруулга, ажалай, материальна болон мүнгэн нөөсэнүүдые һайнаар ашаглалга, социалис мүрысөөнэй нүлөө дээшэлүүлгэ болоно.

Юһэдэхи табан жэлэй түсэбые бэелүүлэн, манай арад эршэ зоригтойгоор ажаллажа байна. Съездын болоһонһоо хойшо үнгэрһэн сагай туршада манай Эхэ ороной экономическа хүсэ шадалые бэхижүүлгэдэ, совет хүнүүдэй ажаһуудал һайжаруулгада горитойхон алхам урагшаа хэгдэһэн байна. Манай ажал хэрэгүүдэй хэм хэмжээндэ бидэнэр дадан хайбди, зүгөөр мүнөөнэй зохёон байгуулхы ажалаймнай далайса һаяын сагайхитайшье сасуулхада, гайхуулха ёһоороо гайхуулна.

Энэ түсэбтэ табан жэлэй хоёр жэл гурба һарын туршада триллион шахуу түхэригэй промышленна продукци — 1961—1965 онуудай туршада бүтээгдэһэнэй зэргэ гэхэ гү, али бүхы долоодохи түсэбтэ табан жэлэй туршада бүтээгдэһэнэй зэргэ продукци гаргагдаа. Газ, минеральна үтэгжүүлгэ, хүнгэн автомобиль, холодильник гэхэ мэтэ продукцинууд хоёр жэлэй туршада долоодохи табан жэлэй туршада бүтээгдэһэнһээ ехээр гаргагдаа.

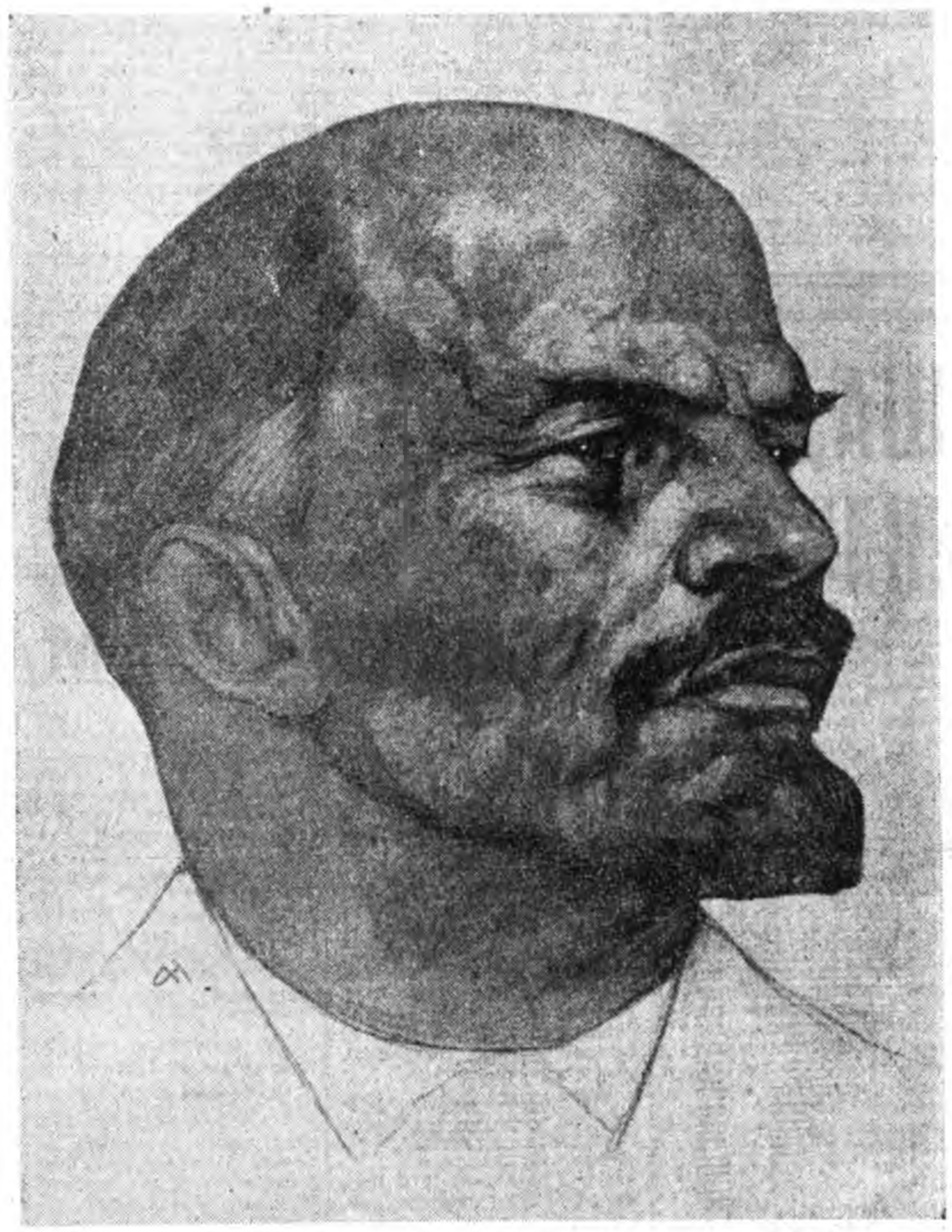

Владимир Ильич Ленинэй түрэһэн үдэр — апрелиин 22 манай арадай түүхэдэ, хүн түрэлтэнэй түүхэдэ хэтэ мүнхэдөө оронхой.

Ильичэй түрэһөөр 103 жэлэй ой гайхамшаг үдэрнүүдтэ тэмдэглэгдэжэ байна. СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойе манай арад һаяхан һайндэрлөө. Мүнөө оромнай үшөө нэгэ гайхамшаг һара үдэртэ — РСДРП-гэй II съездын — ленинскэ парти байгуулһан съездын нээгдэһээр 70 жэлэй ойдо бэлдэжэ байна.

Ленинизмын һургаалда үнэн сэхэ байһан дээрэһээ коммунистнуудай парти хүсэн түгэс юм. Орон дотор партийна документнүүдые һэлгэлгын эхин энээниие гэршэлэн батална. КПСС-эй Центральна Комитедтэ нэгэдэхи номерой партбилет Владимир Ильич Ленинэй нэрэ дээрэ бэшэгдээ.

Ильичэй түрэһэн үдэртэ зорюулжа, манай арад апрелиин 21-дэ бүхэсоюзна коммунис субботнигто гараба. Энэнь түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые нэрэтэй солотойгоор дүүргэлгэдэ шухала удхашанартай туһа нэмэри болохо юм.

Хэдэн зуугаад жэлэй үнгэрөөшье һаань, мүнөөнэйхидэл адли, шэнэ шэнэ үеын хүнүүд Владимир Ильичэй дурасхаалые нангинаар сахин хүндэлхэл. «Ажалша хүнүүдэй зол жаргалай, эрхэ сүлөөгэй, манай Эхэ ороной һалбаран хүгжэлгын аша туһада, бүхы дэлхэй дээрэ дарлагдаһан ба мүлжэгдэһэн арадуудые сүлөөлхын тула иимэ ехэ юумэ хэһэн хүн байхагүй», — гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев, Ульяновскда мүнхэлэлгын комплекс нээлгэ дээрэ Владимир Ильич тухай үгэ хэлэхэдээ, мэдүүлээ һэн.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 103 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан апрелиин 20-до Кремлиин съезднүүдэй ордон соо болобо. Москвагай промышленностиин түрүүшүүл, новаторнууд, Москва шадарай ажалшад, эрдэм наукын, соёл культурын ажал ябуулагшад, Совет Арми ба Флодой сэрэгшэд зал соо суглларбад. Хариин оронуудһаа ерэһэн айлшад, дипломадууд, совет болон хариин гүрэнүүдэй журналистнууд эндэ байлсаа.

17 час. Нүхэд **Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н Косыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев** гэгшэдэй ерэжэ һуухадань, суглаанда хабаадагшад хани халуунаар, нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшонор, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор, СССР-эй Верховно Соведэй палатануудай түрүүлэгшэнэр, КПСС-эй МГК-гай, МК-гай секретарьнар, Коммунис партиин ветеранууд, партийна, совет ба ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд, сэрэгэй элитэ ехэ начальнигууд, СССР-эй летчик-космонавтнууд эндэ байлсаа.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, партиин Московско городской комитедэй нэгэдэхи секретарь **В. В. Гришин** баярай суглаа нээбэ.

Советскэ Союзай Гүрэнэй гимн Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо һүр жабхалантайгаар зэдэлнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь **Д. Ф. Устинов** «Коммунизм тээшэ замые ленинизм гэрэлтүүлнэ» гэһэн элидхэл хээ.

Промышленность энэ жэлые һайнаар эхилээ. Продукци худалдаха нэгэдэхи кварталай түсэб 102 процент дүүргэгдээ, нёдондо жэлэй түрүүшын кварталтай сасуулбал, промышленна үйлэдбэриин ургалта 6,4 процент болоо, мүн дунда зэргээр үйлэдбэриин сүүдхэ бүриин ургалта—7,8 процент болоо.

Манай орон дотор барилга асари ехэ далайсатайгаар ябуулагдана. Арадай ажахын үйлэдбэриин гол фонднууд үнгэрһэн хоёр жэлэй туршада 80 миллиард шахуу түхэригөөр ехэ болоо: энэнь ороной 1950 оной үйлэдбэриин бүхы фонднуудһаа ехэ болоно. Гүрэнэй 800 шахуу томо промышленна предприятинууд ашаглалгада оруулагдаа, тэрэшэлэн олон тоото цех, үйлэдбэри, мүн бусад барилганууд ашаглалгада үгтөө.

Эдэ бүгэдэ хадаа совет индустриин горитойхоноор ургаһан арга боломжонууд тухай, хүдэлмэришэн ангиин, манай бүхы арадай баатар ажал тухай бодотоор гэршэлжэ үгэнэ.

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ талаар партиин хараалһан комплексно программые бэелүүлхэ гэһэн туйлай ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. 1971—1972 онуудай туршада экономикын энэ һалбарида хэгдэһэн гүрэнэй капитальна һомололго, үнгэрһэн түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлтэй сасуулхада, 1,7 дахин ехэ болоо. Техникэ, минеральна үтэгжүүлгэ, барилгын материалнууд хүдөөдэ бүри ехээр үгтэдэг болоо. Ороной ганданги районуудые уһалдаг болохо тушаа Ленинэй хараа бодол бэелүүлэгдээ. Мүнөө дунда зэргээр жэлэй туршада 600 мянган гектарһаа ехэ шэнэ, уһалагдадаг газар ашаглагдана. Энэнь наймадахи табан жэлэй дунда зэргээр жэл бүриинхиһөө 1,7 дахин ехэ болоно.

Үнгэрһэн жэл сагай уларилай талаар ехэ хүндэ жэл боложо, газар таряалангай зарим продукци абаха түсэбтэ даалгабаринуудые дүүргэжэ шадаагүйбди. Зүгөөр иимэшье эрхэ байдалда хүдөө ажахын материально-техническэ үндэһэ һуури бэхижүүлхэ хараа шугамые партиин шууд бэелүүлһэнэй ашаар, хүдөөгэй ажалшадай хүсэл оролдолгын, мэргэжэл шадабариин ургаһанай ашаар, тариянай түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлэй ашаар дунда зэргээр гектарай 14 центнер орооһон абтаа. Энэ хадаа үнгэрһэн табан жэлэй дунда зэргын жэлэйхиһээ ехэ болоно. Тиигэжэ үнгэрһэн хоёр жэлэй туршада дунда зэргээр жэлэй 175 миллион тонно орооһон суглуулагдаа гэхэ гү, али 1966—1970 онуудай дунда зэргын жэлэйхиһээ 7 миллион тонноор ехэ орооһон суглуулагдаа. Хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр барайтар бэлэдхэгдээ, ороной түүхэдэ эгээн баян хлопогой ургаса абтаа.

Мүнөө хабарай тарилга түлэг дундаа. Хүдөө ажахын ургамалнуудые, нэн түрүүн орооһо таряа тариха тарилгын талмайе горитойхоноор үргэдхэхэ, ургасыень дээшэлүүлхэ уялга таряашад абанхай. Тэдэнэр мүнөө жэлэй гүрэнэй түсэбые дүүргэхэһээ гадна, хүдөө ажахын продукци дутуугаар абаһанаа эгээн ехээр хүсэлдүүлхэ, ажахы бүхэнэй арга боломжонуудые эгээн ехэ ашагтайгаар хэрэглэхэ гэжэ шиидэнхэй.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, 1973 онние — юһэдэхи түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы жэлые түсэбэй бүхы гол даалгабаринуудые үлүүлэн дүүргэжэ түгэсхэхын тула һайн арга боломжонууд экономикын бүхы һалбаринуудта бии болонхой. Эдэ арга боломжонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ ябадал ажалшадһаа өөһэдһөөнь, бидэ бүгэдэнһөө дулдыдаха байна, нүхэдүүд!

КПСС-эй XXIV съездын хараалһан арадай ажаһуудалые һайжаруулха программа шууд сэхээр бэелүүлэгдэжэ байна. Түсэбтэ табан жэлэй хоёр жэлэй туршада хэрэглэмжын ниитын фонд 23 миллиард түхэригөөр ехэ болоо. Түмэр замай транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдөө ажахын механизаторнуудай горитойхон хубиин, врачнуудай, багшанарай, мүн бусад зарим ажалшадай салин хүлһэн дээшэлээ. Хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай абадаг пенсинүүдэй доодо хэмжээн ехэ болоо; колхознигуудые пенсеэр хангалга һайжараа: дээдэ һургуулинуудай ба техникумүүдэй студентнэрэй стипенди ехэ болоо. Хүн зондо ниитын фонднуудһаа үгтэдэг тэдхэмжэ болон хүнгэлэлтэнүүд 15 шахуу процентээр ехэ болоо.

Үнгэрһэн жэлэй эсэсһээ түсэбтэ табан жэлэй шухала социально-экономическа хэмжээ ябуулга бэелүүлэгдэнэ гэбэл, эгээн бага салин нэмэгдээ, нэгэн доро промышленностиин, транспортын, хэлхээ холбооной, хүдөө ажахын гүрэнэй предприятинуудай ба үйлэдбэриин бусад зарим һалбаринуудай дунда зэргын салинтай хүдэлмэрилэгшэдэй һарын салин хүлһэн дээшэлүүлэгдэнэ. Энэ хэмжээ ябуулга 50 миллионһоо олон хүнүүдтэ хабаатай байна. Тиимэһээ тэрэнэй хэмжээн тон ехэ юм. Тэрэниие бэелүүлһэнэй эсэстэ хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай олзо жэлэй туршада 9 шахуу миллиард түхэригөөр дээшэлхэ. Ажалай шэнэ түлөөһэн энэ жэлдэ ороной хойто ба зүүн районуудта, тэрэ тоодо Ураалда, хүдэлжэ байһан хүнүүдтэ хабаатай байха юм.

Ажалшадай улам ургажа байгаа мүнгэн олзо доходые хангаха зорилгоор эд бараа үйлэдбэрилгые ехэ болгохо талаар ехэ юумэн хэгдэнэ. Хоёр жэлэй туршада розничнэ эд бараа худалдалга 14-һөө дээшэ процентээр дээшэлээ, хүн зоной ажаһуудалай эрилтэ хангаха хүдэлмэриин хэмжээн 23 процентээр дээшэлээ. Табан жэлэй эхинһээ 4.5 миллионһоо дээшэ шэнэ квартира баригдаа. Һуралсалай, соёл культурын, медицинскэ ба үхибүүдэй зургаанууд олошоруулагдана, совет хүнүүдэй байдал һуудал һайжаруулха талаар бусад ехэ хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэнэ.

Арад зоной байдал һуудалые һайжаруулха талаар зорилгонуудые партимнай ленинскэ ёһоор, үргэн далайсатайгаар, шууд сэхээр табина. Ниитын ажалай үндэһэ һуури дээрэ ба бүтээсын ургалтатай тааралдуулан, парти ленинскэ ёһоор тэдэ зорилгонуудые шиидхэнэ.

Ленинэй бидэниие һургадаг байһан ёһоор, үрэ дүн согсолхо зуураа, гансахан туйлалтануудые бэшэ, мүн дутагдалнуудаа обёорхо хэрэгтэй. Тиимэ дутагдалнууд бага бэшэ. Олохон предприятинууд, мүн бүхэли министерствэнүүд продукци худалдаха, шэнэ техникэ хэрэглэхэ, ажалай бүтээсэ ба үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ талаар тогтоогдоһон даабаринуудые дүүргэнэгүй. Шэнэ барилганууд удаанаар ашаглалгада оруулагдана, хүдэлжэ байһан предприятинуудай үйлэдбэриин хүсэн, түүхэй эд ба материалнууд, хүдэлмэриин саг заримдаа муугаар ашаглагдана. Мүнгэ зөөридэ хайра гамгүйгөөр хандаха, үлүү гаргаша хэхэ ябадал усадхагдаагүй байһаар. Эдэ бүхы дутагдалнуудтай эрид шууд тэмсэхэ гээшэ бултанайймнай уялга мүн.

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта)

КОММУНИС СУББОТНИГОЙ ЭРШЭТЭ АЖАЛ ЭБХЭРЭЭ

ЯРУУНА. Коммунис субботнигто аймагай колхоз болон совхозуудай, эмхи зургаанууд, промышленна предприятинуудай 6400 гаран колхознигууд, хүдэлмэришэд, алба хаагшад, мэргэжэлтэд хабаадалсаа гэжэ КПСС-эй Ярууны райкомой секретарь нүхэр И. Е. Карбаинов мэдээсэбэ.

Даб дээрэ гаргаһанай дүнгөөр, табан жэлэй жасада 19 мянга гаран түхэриг оруулагдахань.

«Улаан субботын» ажалай үдэр хаа хаанагүй эмхитэйгээр эхилээ Адуу үсхэбэрилдэг Витимэй совхоздо механик Б. А. Геласимовай хүтэлбэри доро 15 комсомол-залуушуул трактор заһабарилһан, асарагдаһан шэнэ сеялкэнүүдые суглуулан хабсаргаһан байна. Исэнгын совхозой захиргаанай, эндэхи худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай, участково больницын хүдэлмэрилэгшэд Алтан, Амбаар Нуур, Сценск гэжэ газарта оршодог полевой стануудые заһабарилан сэбэрлэжэ, хабарай тарилгын үедэ механизаторнуудай байхаар бэлэн болгоо.

Аймагай колхоз, совхозуудта 500 тухай хүн һургааг бэлдэһэн, зоөһэн байна. Тэдэнэй бэлдэһэн 18 мянга гаран һургаагаар һайжаруулагдаһан бэлшээри, гол харгы зубшаһан тарилганууд хорёологдохо юм.

ХҮҮРГЭНҮҮДЭЙ ТҮМЭР ХЭРЭГСЭЛНҮҮДЫЕ БҮТЭЭДЭГ ЗАВОД. Шэнэ гигантын үргэн сэлюун цех. 33,6 метр утатай, 75 тонно хүндэ шэгнүүртэй хүүргын булад пролёт гагнагдажа, бэлэн болохоёо байна. Тэрэнэй шүрбэһэн татуургануудые шүрэбдэн бүхэлжэ байһан хүдэр шираг залуу хүбүүд толгойгоо үргэхэ сүлөөгүй ажаллана.

Эгээл эндэ заводой директор Владимир Наумович Чернобыльскитэй уулзашабабди.

— Коммунис субботник 351 хүн хүдэлхөөр ерээ. Тэдэнэй 103 хүниинь хэжэ байһан хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлнэ. Бэшэниинь һая тушаажа абаһан цехүүдэй, бусад барилгануудай дотоорхиие, управлениингээ байшангые сэбэрлэжэ, гуримдань оруулжа байна. Энэ үдэр 10,8 тонно хэмжээнэй булад хэрэгсэл бүтээхэбди. Тэрэмнай 3,8 мянган түхэригэй сэнтэй байха, — гэжэ тэрэ хэлэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарһаа): хабсаргагшадай участогай мастер, КПСС-эй гэшүүн Б. П. Соколов, хабсаргагшадай бригадир Н. М. Ребрикий, слесарь-хабсаргагша В. И. Резанов, слесарь-хабсаргагша К. Д Банзаров.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВ,
Г. ЦЫРЕТОРОВ,
Манай корр.

ХУРАМХААН. **(Телефоноор абтаба).** Аймагай колхоз, совхозуудай леспромхозой, промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай коллективүүд үсэгэлдэр бүхэсоюзна коммунис субботнигто эдэбхитэйгээр хабаадалсаба. Энэ үдэр аймагай 43 коллективэй 6389 хүн субботнигто гаража, үйлэдбэри дээрэ хүдэлбэ. Жэшээнь, промышленна предприятиин коллективүүд «Улаан субботын» үдэр 17 мянга 650 түхэригэй ажал хэжэ, тэрэнээ түсэбтэ табан жэлэй жасада оруулба. Тиихэдэ аймагай барилгашад энэ үдэр 11 мянга 300 түхэригтэ барилга хэбэ.

Аймагай ажахынууд бүхэсоюзна субботнигой үдэр 142 центнер һү тушааһан байна. Энэнь юрын үдэрнүүдтэ һаагдадаг һүнһөө 10—12 центнерээр үлүү болоно. Мүн аймаг дотор энэ үдэр бүхыдөө 195 автомашина, 102 трактор хүдэлжэ, горитой хүдэлмэри хэлсэбэ. Тэрэшэлэн аймагай ажахынууд малайнгаа байрануудые сэбэрлэжэ, тарялан болон сабшалан дээрэ 355 тонно наг шэбхэ гаргаһан байна, [illegible] бүхы хүдэлмэринүүдые [illegible]ботник үнгэргэхэ штаб[illegible] дэлмэрилэгшэд удар[illegible] гараба.

Коммунис суббот[illegible] үдэр бүхыдөө 23 мян[illegible] дээшэ түхэригэй хүдэ[illegible] хэгдээ. Энэ мүнгэн ю[illegible] табан жэлэй түсэб[illegible] зорһоорнь у р и д ш[illegible] дүүргэлтын жасада [illegible] жуулан оруулагдаха[illegible]на гэжэ манай корре[illegible]дентдэ аймагай штабай [illegible]чальник. КПСС-эй рай[illegible] секретарь М. Д. Изм[illegible] мэдээсэбэ.

***

ЗАГАРАЙ. Аймаг дотор үглөөнэй 8 часһаа хамта дээрээ 17 мянга 600 хүн коммунис субботнигто гаража, габшагайгаар ажаллажа эхилбэ. Тэдэнэй 14.100 хүн өөһэдынгөө үйлэдбэриин газарнуудта хүдэлнэ.

Энэ үдэр ажаллаха хүнүүдэй тоо, бүтээхэ продукциин хэмжээн хараалагдаһанһаа холо дээгүүр болохо байна. Промышленна предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд коммунис субботнигой габшагай хүдэлмэриин үдэр ажалайнгаа нормые 120—130 процентһээ доошо бэшэ дүүргэхэ гэһэн уялгануудые абаба. Жэшээлхэдэ. Хандагатайн леспромхозой Социалис Ажалай Герой, СССР-эй Верховно Соведэй депутат А. П. Кудряшовой хүтэлбэрилдэг бага комплексно бригада энэ үдэр ажалайнгаа нормые 125 процентһээ доошо бэшэ дүүргэхэ гэжэ уялга абаа. Мүн модо сэбэрлэхэ, вагондо ашаха хүдэлмэри хэдэг А. В. Шахватовай, Н. П. Пушкаревой бригаданууд «улаан субботын» габшагай хүдэлмэридэ жагсахадаа ажалайнгаа үдэрэй нормые 130 процентһээ доошо б[illegible] бэелүүлхэбди гэжэ үг[illegible] бэд.

— Бүхы дээрээ энэ[illegible] тус аймагай ажалшад [illegible] мянган түхэригэй про[illegible] бүтээн гаргаха байна. [illegible]мунис субботнигто хаба[illegible]шадай бүтээһэн хүдэл[illegible] түлеэһэн 43.5 мянган [illegible]риг болохо. Энэ мүнгэн [illegible] табан жэлэй жасада [illegible]лагдаха юм, — гэжэ [illegible]нис субботник эмхидха[illegible] аймагай штабай нача[illegible] КПСС-эй райкомой [illegible]тарь А. К. Родионов [illegible]сэбэ.

***

ЗАХААМИН. Субботнигто хамта дээрээ 10.000 шахуу хүн хабаадалсаба. Аймагай эгээл томо предприятиин — Зэдын вольфрам-молибденэй комбинадай хүдэлмэришэд энэ үдэр гол түлэб өөһэдынгөө хүдэлдэг участогуудта ажаллаа. Капитальна барилгын управлениин барилгашадай олонхинь Санагын соёлой байшангай, Закаменск хотодохи 84 квартиратай гэрэй барилга дээрэ хүдэлбэ. Һүнэй заводой, госпромхозой, РЭС-эй болон бусад предприятинуудай хэдэн зуугаад хүн колхоз, совхозуудта ошожо. хүдөөгэй ажалшадта ехэ туһа хүргэбэ.

Колхоз болон совхозуудай механизаторнууд, таряашад, малшад хэдэг ажалдаа хүдэлһэн байна. Фермэ, отаранууд шадарай участогуудые хорёолхо, сабшалан ба тарялан дээрэ наг шэбхэ гаргаха, модо, шулууень [illegible] лэхэ талаар горитой [illegible] хэгдэбэ.

«Улаан субботын» ү[illegible]магай ажалшад хамта[illegible] мянгһаа үлүү түхэриг[illegible] тоодо Зэдын вольф[illegible]либденэй комбинадай [illegible] тив 7000 гаран түхэри[illegible] дэхи табан жэлэй [illegible] оруулһан байна.

Манай ко[illegible]

***

НАРИН СЭМБЫН [illegible]РИКА. Үсэгэлдэр ү[illegible] коммунис субботнигто [illegible] фабрикын коллектив [illegible]һээ ехэ һайндэртэд бэ[illegible] В. И. Ленинэй тү[illegible] 103-дахи жэлэй ойд[illegible]рюулжа үнгэргэһэн ба[illegible]

Коммунис суббот[illegible] 1280 хүн хабаадалсаж[illegible] мянган түхэригэй пр[illegible] үйлэдбэрилбэ. Энэнь [illegible] юрын үдэрэй даа[illegible] үлүү болоно. 6 тонно [illegible] дэһэн ноохон. 7 мянга[illegible] бэлжэн метр нарин [illegible] үйлэдбэрилэгдөө.

***

УЛААН-ҮДЫН ДЕПО. «ВЛ-80» түхэлэй 659-номерой электровоз Москва-Сортировочная станциин хүдэлмэришэдэй анха түрүүшынгөө субботнигто заһабарилһан паровозой дүүнь болобо. Локомотивно депогой заһабарилгын цехэй комсомолшууд апрелиин 21-нэй «улаан субботын» үдэр энэ электровозые даабариһаа гадуур заһабарилан гаргаба. Комсомолец Александр Поповой хүтэлбэрилдэг бригада эдэбхитэйгээр ажаллажа гараа. Слесарьнууд Валерий Гарифуллин, Анатолий Беляев гэгшэд эрхимүүдэй тоодо оронхой.

Бүхыдөө депогой хүдэлмэришэд энэ үдэр 5 электровоз, 1 тепловоз, 1 электропоезд заһабарилаа. Ленинскэ субботнигто хамта дээрээ 2400 хүн хабаадалсаа. Эдэнэй 1900 хүн хэдэг лэ ажалаа хэһэн, 500 хүн депогойнгоо газаахи талмай сэбэрлэһэн байна. Депогой хүдэлмэришэд субботнигой хүндэлэлдэ түсэбһөө гадуур 800 мянган тонно ашаа шэрээ, 70 мянган киловатт-час электрын хүсэ алмаа.

Ашаглалгын цехэй хүдэлмэришэд апрелиин 3 һаа эхилжэ, ажалай үдэрһөө гадуур субботнигой даабаряар ажаллаа. Эндэ 800 гаран хүн хабаадалсаһан, 300 поезд ябуулһан, 700 гаран мянган тонно ашаа шэрэһэн байна.

Б. БАТОЕВ.

Буряадай АССР-эй 50 ЖЭЛ

АЙМАГАЙ АЖАЛШАД — РЕСПУБЛИКЫН ҺАЙНДЭРТЭ

1972—1973 онуудай үбэлжэлгые Захааминай аймагай колхоз, совхозуудай малшад тон хүндэ эрхэ байдалда үнгэргэжэ байна. Тиигэбэшье совхозуудай хүдэлмэришэд, колхознигууд үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ, түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы ондо абаһан социалис уялгануудаа амжалтатай дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа, мэргэжэл шадабаряа элсүүлэн ажаллана.

Аймагай олонхи ажахынуудай коллективүүд байгша оной түрүүшын квартал соо гүрэндэ мал ажалай продукци худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ шадаа. Нёдондоной нэгэдэхи кварталтай сасуулжа харахада, байгша оной энэ үе соо гүрэндэ хамтадаа 1206 центнер мяхан үлүү ехээр тушаагдаба. Тиихэдэ һү худалдаха түсэб амжалтатай бэелүүлэгдээ. 1972 оной энэ үеынхиһөө холо олон хурьгад. тугалнууд абтаад, һайнаар түлжүүлэгдэжэ байна. Аймагай ажалшад энэ амжалтаяа Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойдо зорюулна.

Аймагай колхоз, совхозуудай партийна организацинууд үнгэрэгшэ жэлэй эсэстэ ажахын шэнэ жэлдэ бэлдэлгэ хэжэ эхилээ һэн. КПСС-эй райкомой пленум дээрэ, аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн дээрэ энэ асуудал зүбшэгдэжэ. тодорхой хэмжээнүүд хараалагдаһан байгаа. Энэ асуудал мүн лэ колхоз. совхозуудай партийна суглаанууд дээрэ зүбшэгдөө бэлэй.

Хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй дунда бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, комсомолой ЦК-гай тогтоолнуудые аймагай малшад, таряашад халуунаар угтаа һэн. Эдэ тогтоолнуудһаа уламжалан аймаг дотор, ажахы бүхэндэ бэелүүлэгдэхэ зорилгонууд тухай асуудал партиин райкомой бюрогой, аймагай Соведэй гүйсэдкомой заседанинууд дээрэ, колхоз болон совхозуудай парторганизацинуудай суглаанууд дээрэ харагдажа, социалис мүрысөө гуримшуулжа, тэрэниие хүтэлбэрилгые нарижуулан һайжаруулха хэмжээнүүд абтаһан байна.

Манай ороной экономикын, соёл культурын хүгжэлтын мүнөө үеын шатада Коммунис парти, тэрэнэй ЦК социалис мүрысөө эмхидхэхэ асуудалда ямар ехэ анхарал хандуулнаб гэжэ аймагай коммунистнууд һайса мэдэрнэ. Бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай парти. правительствын тогтоолнуудые ажалшан бүхэндэ тайлбарилан ойлгуулха хүдэлмэридэ агитаторнууд, политинформаторнуудай, соёл культурын эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй бүхы ажал ябуулгые партиин райком зорюулһан байна. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1972 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые, Москвада болоһон баярай хамтын суглаан дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн «СССР-эй 50 жэлэй ой» гэһэн элидхэлэй гүн гүнзэгы удхые хүн зондо ойлгуулха талаар горитой ажал хэгдээ, хэгдэжэшье байна, саашадаашье хэгдэхээр хараалагдана.

Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы оной зорилгонуудтай тааралдуулан, аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд 1973 ондо дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые баталан абаһан юм. Хүдөө ажахын продукци абалгые эрид дээшэлүүлхэ эрмэлзэл социалис уялганууд дотор гол һуури эзэлнэ. 1973 ондо хамта дээрэ 38000 центнер мяха, 40500 центнер һү, 1600 центнер ноохо гүрэндэ худалдахаар хүдөөгэй ажалшад зоригжонхой.

Хоорондоо мүрысэдэг ажахынуудай, фермэ болон отарануудай коллективүүд декабрь-январь һарануудта энэ жэлэй социалис мүрысөөнэй договорнуудые баталаа һэн. Энэ тон шухала хэрэгые ажахынуудай партийна организацинууд, коммунистнууд ударидан эмхидһэн байна. Захааминай, Ярууны аймагуудай ажалшадай социалис мүрысөөнэй договор баһал январь соо баталагдаһан байна.

Социалис мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ ёһын тэдысэ хандаха, халирхайгаар хүтэлбэрилхэ ябадалые онсолон усадхаха асуудал тон ехэ удха шанартай. Тиимэһээ КПСС-эй райком, партийна организацинууд энэ асуудалые үдэр бүриин хиналтада абажа, эндэ тэндэ дайралдаһан дутагдалнуудые усадхаха талаар түргэн хэмжээ абадаг болоо. Мүрысөөнэй гурим тодорхойлхо хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаа.

XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой, СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Усановкын һаалиин фермын коллектив үбэлжэлгын үедэ ехэ һүнэй түлөө социалис мүрысөө үүсхэһэн байгаа. Тэдэнэр октябрь, май һарануудта үнеэн бүриһөө 1000 килограмм һү абахаар шиидэд, аймагай бүхы һаалишадые уряалһан юм. Энэ һайн һайхан үүсхэлыень колхоз, совхозуудай һаалиин фермэнүүдэй бүхы хүдэлмэрилэгшэд һайшаан дэмжээ һэн.

Үбэлжэлгын эхилһээр зургаан һара үнгэрбэ. Һаалишадай ажалай дүнгүүдые хаража үзөөд, шударгы бэрхээр ажаллагшадынь шалгараа гэжэ онсолон тэмдэглэе. Жэшээлэн хэлэбэл, «Победа» колхозой залуу һаалишан Нацак Гончиков октябрь-март һаранууд соо үнеэн бүриһөө 1315 килограмм һү һаажа, абаһан уялгаа 32 процентээр үлүүлжэ ябана. Энэ колхозой һаалишад Ц-Х. Цыренова, Н. Соктоева. Е. Ширапова гэгшэд үбэлжэлгын үедэ абаһан уялгаа амжалтатай бэелүүлнэ.

СССР-эй 50 жэлэй нэрэмжэтэ совхозой һаалишад Күүлэй жэлнүүдтэ һү һаалияа дээшэлүүлхэ талаар һайн дүнгүүдтэй ябана. 1972 ондо һү гүрэндэ тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайгаа тэдэнэр бултанһаа түрүүлэн мэдээсээ һэн. Энэ жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэб тэдэнэр баһал болзорһоонь уридшалан дүүргэжэ шадаһан байна. Тиихэдэ нёдондоной энэ үеынхиһөө һү абалгаяа 21 процентээр дээшэлүүлжэ, ажалай шэнэ илалта туйлаа.

Аймагай хонишодой дунда социалис мүрысөөн бүри хүсэтэйгөөр дэлгэржэ, һайн үрэ дүнгүүдтэй байба. Мүнөө хонидой түл абалга гол түлэб дүүрэнтээ. Үнгэрэгшэ ойн баярай жэлдэ аймаг дотор зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаһан хонишодой 4 бригада байгаа һаа, мүнөө 7 болоо. Дүршэл ехэтэй хонишод Д. Шукуров, Н. Галданов, Д. Норбоев, Н. Юмчинов, Е. Норбоева (XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз), И. Яньков (Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз), Ц. Цыденов (СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхоз) гэгшэдэй бригаданууд «зуутан» болоо.

«Зуутанай» тоодо коммунистнууд Елена Ринчиновна Норбоева, Илларион Иванович Яньков хоёр оролсоно. Е. Р. Норбоевагай отарын хонишод нёдондо 100 түлгэ бүриһөө 86 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүриһөө 3,75 килограмм ноохо хайшалаа һэн. Энэ жэлдэ хонин бүриһөө хурьга абаад, хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ байна.

Захааминай аймаг гол түлэб мяханай үүлтэрэй мал үсхэбэрилхэ шэглэлтэй юм. Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын 50 жэлэй ойн хүндэлэлэй социалис [illegible] эдэбхитэйгээр оролсоһон мяханай фермэнүүдэй малшад ажалай ехэ амжалта туйлаа.

Энэ асуудалаар хэдэн тоо, баримтануудые дурдая. Аймагай түрүү ажахынуудай нэгэн «Победа» колхозой (түрүүлэгшэнь Г. Цыдыпов, парторганизациин секретарь В. Соктоев) байгша оной түрүүшын квартал соо гүрэндэ худалдаһан эбэртэ бодо малайнь толгой бүриин шэгнүүр 389 килограмм болоо. Тиихэдэ тушаагдаһан бүхы малынь тарган сэгнэлтэтэйгээр абтаа. Санагын, Далахайн, СССР-эй 50 жэлэй нэрэмжэтэ совхозууд, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ ехэ шэгнүүртэй, тарган үхэрнүүдые тушаажа, хахад жэл соо гүрэндэ мяха тушааха аймагай түсэбэй дүүргэлтэдэ горитойхон хубитаяа оруулаа. Далахайн совхозой бэрхэ малшан, КПСС-эй гэшүүн Б. Ю. Цыденов шахамалнуудай гүүртэдэ ажаллаха зуураа эрхим дүнгүүдые туйлаа.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые саг соонь согсолжо, ажалшадта ойлгуулха хэрэг ехэ удха шанартайда тоологдоно. Һаалишадай мүрысөөнэй дүнгүүд һара бүридэ, мяханай фермэнүүдэй малшадай — кварталда нэгэ дахин, хонишодой мүрысөөнэй дүнгүүд жэлдээ хоёр дахин согсологдоно.

Мүрысөөндэ илажа гараһан ажалай түрүүшүүл али болохоор урмашуулагдажа байдаг. Ажал хүдэлмэридөө ехэ амжалта туйлаһан малшадта, механизаторнуудта Хүндэлэлэй грамотанууд, дипломууд, дамжуулгын Улаан туг ба вымпелүүд барюулагдажа, тэдэнэй нэрэ аймагай гү, али ажахын Хүндэлэлэй дэбтэртэ бэшэгдэгдэг байха юм. Түрүүшүүлэй хүндэлэлдэ ажалай алдар солын Улаан тугханууд үргэгдэнэ, аймагай гү, али ажахын чемпионой, мэргэжэлээрээ эрхимлэгшын хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдоно.

Эдэ мэтын хэмжээ ябуулганууд олон хүнэй хабаадалгатай, бүхы аймагай гү, али бүлэг ажахынуудай түрүүшүүлэй зүблөөн дээрэ баяр ёһололой оршон байдалда үнгэргэгдэдэг. Тэндэ үнгэрэгшэ сагай ажалай дүнгүүд согсологдоод, эрхимлэжэ гараһан түрүү хүнүүдтэ аймагай газетын нэгэ номер зорюулагдана. Зүблөөнэй түгэсхэлдэ уран һайханай бүлгэмэйхидэй гү, али Улаан-Үдын театрнуудай артистнарай концерт болодог заншалтай.

Кварталай гү, али хахад жэлэй дүнгүүдые согсолһон зүблөөнүүд дээрэ гансал түрүүшүүлээ магтаад, шагнал хайра барюулаад байжа болохогүй гээд тоолонобди. Тэндэ гээгдэжэ ябаһан ажахынууд, фермэ ба отаранууудай коллективүүд шанга шүүмжэлэлдэ ороно. Тиимэ ажахы гү, али коллективэй түлөөлэгшэд дутагдал тушаа заатагүй тоосодог болонхой. Иимэ гурим саашанхи ажалдамнай туһатай байдаг.

Аймагай колхоз, совхозуудай газар тарялангай хүдэлмэрилэгшэд арга боломжонуудаа тоолоҗо үзөөд, юһэдэхи табан жэлэй шиидхэхы ондо ороохо тарянай, хартаабха ба овощой баян ургаса абажа, гүрэндэ худалдаха түсэбөө заатагүй дүүргэхын түлөө үсэд шангаар тэмсэжэ байна. Малшад болон таряашадай эдэбхи үүсхэлые, эрмэлзэл оролдолгые ажахынуудай партийна организацинууд, коммунистнууд толгойлон ударидана.

Аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй абаһан социалис уялгануудаа амжалтатай бэелүүлжэ, түрэл республикынгаа 50 жэлэй ойе ажалай шэнэ бэлэгтэйгээр угтаха байһандаа этигэнэбди.

Н. МИХЕЕВ,
КПСС-эй Захааминай райкомой нэгэдэхи секретарь.

ЛЕНИНЭЙ ЗАМААР 40 ЖЭЛ[illegible]

1934 ондо Бар тосхондохи «Красный пахарь», «Колос», «Путь Ленина» гэһэн гурбан коммунын 80-аад үрхэтэ айл нэгэдэжэ, «Путь Ленина» гэжэ нэрэтэй колхоз болон түбхинэһэн юм. Тэрэ гэһэнһээ хойшо колхознай Ленин багшынгаа нэрые зүүжэ ябана. Ерэхэ зун 40 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэхэбди. Түүхын талаар абажа харабал, 40 жэл тон богонихон болзор юм бэзэ. Гэхэ зуура урдань ямар байһанаа мүнөө ямар байдалтай болообибди гээд харахада, омогорхохоор даа.

Минии 1954 ондо түрүүлэгшээр хүдэлжэ эхилхэдэ. колхоз гүрэнэй банкда табан түхэригтэй, амбаартаа 30 центнер орооһотой, 108 бодо малтай, 850 хони ямаатай, арбаад мори унаатай, ашаанай 1,5 тоннын нэгэ автомашинатай ажахы байһан юм. Түрүүшын жэлдэ 1200 гектарта орооһото ургамал тарижа, гектар бүриһөө 4 центнер гэхэ гү, али бүхыдөө 4500 центнер ургаса хуряагаа һэмди. Үнеэн бүриһөө 670 килограмм һү, хонин бүхэнһөө 2,4 килограмм ноохо абажа, 27.000 түхэригэй олзо оруулаа һэмди. Тиигэжэ ажалта үдэртэ колхозникуудтаа 50 мүнгэ хубааха болоһондоо ехэтэ баярлаһан, урмашаһанаа мартадаггүйб. Артельдэмнай хүдөө ажахын мэргэжэлтэй нэгэшье хүн байгаагүй юм. Бүхы хүшэр хүндэ хүдэлмэри бар хүсөөр хэгдэдэг һааб даа. Культурын талаар харабал, клуб, библиотекэ, медицинскэ пункт, почто гэхэ мэтэ байгаагүй, һарадаа аймагай түб Мухар-Шэбэрһээ нэгэ удаа киногой ерэхэдэ, тосхоной ажалшад церковьтэ сугларжа, кино харадаг бэлэй. Нэгэ хэдэн айлнуудта радио дуугардаг, долоон жэлэй һургуулиин зуугаад үхибүүдтэ 3—4 багшанар ном заадаг һэн.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо хорин жэл шахуу болобо. Энэ үедэ колхозоймнай экономико хэдэн дахин ургаа. колхознигууднай баян дэлгэр байдалтай болоо. Хэрбээ хорин жэлэй урда тээ 27.000 түхэригэй олзо доход жэлдээ оруулдаг байбал, мүнөө колхознигуудай һарын салин хүлһэндэ эды шэнээн мүнгэн түлэгдэнэ. Ондоогоор хэлэбэл, колхозой гэшүүн бүхэн һарадаа дунда зэргээр 120 түхэриг салин хүлһэ абана. Һүүлэй жэлнүүдтэ 80 гаран айл шэнэ гэрнүүдые толложо ороо. Тиихэдэ 200 һууритай шэнэ клуб, 170 һурагшадай һураха найман жэлэй һургуулиин байшан, 3 магазин, медицинскэ пункт, нөөсэлгын кассатай хэлхеэ холбоной таһаг, хүдөөгэй библиотекэ, столово болон үйлэдбэриин хэдэн томо барилганууд ашаглалгада үгтөө. Колхозникуудай ажалайнгаа һүүлээр үдэшэндөө сэнхир экранайнгаа дэргэдэ һуужа, дэлхэй, орон, республикэ соо боложо байһан һонинуудые харадаг, дууладаг. Айл бүхэндэ радио оруулагданхай. Гурбадахи айл бүхэн өөрын мотоциклтай, хоёр гэшүүднай хүнгэн автомашинатай.

Эдэ жэлнүүдэй туршада тосхонһоомнай олохон хүбүүд, басагад дээдэ, тусхай дунда һургуулинуудые дүүргэжэ, инженер, агроном, зоотехник, багшанар, врач болон бусад мэргэжэлтэд болонхой. Жэшээнь, Улаан-Үдын хүдөө ажахын институдай ректор К. Миронов манай Бар тосхоной хүбүүн. Дээдэ, тусхай дунда һургуулинуудые дүүргэжэ гараһан, түрэл нютагтаа хүдэлхөөр ерэһэн залуушуулые тоолохо болоо һаа, олон. Ургажа ябаа залуу үетэниие һургаха, мэргэжэлтэй болгохо хэрэгтэ колхозой правлени, партийна организаци ехэхэн анхаралаа хандуулдаг. Колхозой мүнгэн зөөреэр гурбан хүнүүд һуража, мэргэжэлтэд болонхой. Тэдэнэр мүнөө нютагтаа хүдэлнэ. Мүнөө жэлдэ хоёр хүбүүдые колхозой зөөреэр һургахаяа эльгээхэбди. Мүнөө колхозой үйлэдбэридэ дээдэ, тусхай дунда эрдэмтэй хүдөө ажахын 6 мэргэжэлтэд ажаллана. Тиихэдэ 50 гаран механизаторнуудтайбди.

Манай «Путь Ленина» колхоз бусадта орходоо аймаг соогоо эгээн бага ажахы гэжэ тоологдодог. Хүдэлмэришэ 210 хүн зонтойбди. Гэбэшье гүрэндэ жэл бүри 3500 центнер һү, 1600 центнер мяха, 280 центнер ноохо, 31.000 үндэгэ худалдажа, даабаряа үлүүлэн дүүргэдэгбди. 2100 гектарта орооһото ургамал ургуулжа, гүрэндэ 4000—6000 центнер таряа худалдадагбди. Үнгэрэгшэ жэлдэ ган гасуур байбашье, гектар бүриһөө 8 центнер гэхэ гү, али бүхыдөө 17300 центнер ургаса хуряагдажа, гүрэндэ 1057 центнер тушаагаабди.

Колхозоймнай гэшүүд ССР Союзай байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн жэлдэ эршэмтэйгээр ажаллажа, ехэхэн амжалта туйлаа. Гүрэндэ мал ажалай эдеэ хоолой зүйлнүүдые худалдаха даабари үлүүлэн дүүргэгдээ. Жэлэй дүн гаргахада, 505.000 түхэригэй доход. тэрэ тоодо 147.000 түхэригэй сэбэр олзо оршо оруулһан байгаабди. Үйлэдбэриин ашаг үрэ үгэсэнь 19,3 процентдэ хүрөө. Сагай уларилай муушагшье байһан энэ жэлдэ үшөөл һула һуугаагүйбди.

Хүдөө ажахые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ тушаа парти, правительствын саг үргэлжэ анхаржа байдагынь манай колхозой жэшээ дээрэһээ элеэр харагдана. Жэл бүри 25.000—30.000 түхэригэй оньһон техникэ худалдажа абадагбди. Үнгэрэгшэ жэлдэ гурбан трактор, хоёр комбайн болон бусад зэр зэмсэг, түхеэрэлгэнүүдые абаабди. Колхозой материально-техническэ баазын һайжарха тума колхознигуудай ажалай бүтээсэ дээшэлнэ. Юуб гэхэдэ, хүндэ хүдэлмэри оньһон машинын хүсөөр хэгдэдэг болоно. Жэшээнь, хоёр жэлэй урда тээ колхозой гэшүүн бүхэндэ абаад үзэхэдэ, 1300 түхэригэй мал ажалай эдеэ хоолой зүйлнүүд үйлэдбэрилэгдэһэн байбал, 1972 ондо тэрэнь 1900 түхэригтэ хүрөө.

КПСС-эй XXIV съездын, партиин ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые хүтэлбэри болгон колхозой партийна организациин, бүхы коммунистнуудай эмхидхэхы болон политическэ ажал ябуулгын нүлөөн доро эдэ амжалтанууд туйлагдаа. Партийна организацимнай жэл бүри ургажа байдаг. Хэрбээ 1954 ондо колхоздомнай 12 коммунистнууд байһан һаа, мүнөө 32 хүнүүд болонхой. Коммунистнуудай 70 гаран процентнь үйлэдбэри дээрэ сэхэ ажаллажа, бусадта ажалай үльгэр жэшээ харуулдаг. Жэшээнь, партийна бюрогой гэшүүн Т. Т. Чебунин хэдэн жэл удаагаар залуу малнуудые шахан таргалуулдаг гүүртэдэ хүдэлжэ, коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Үнгэрэгшэ намар эгээн туранхай бурууннуудые даажа абаад, нэгэшье толгой гарзалуулангүй ондо оруулжа байна. Нүхэр Чебунин ниитын эмхи зургаануудай ажал һайжаруулха гэһэн партийна даабаритай. Тэрэнээ һайнаар дүүргэдэг. Тиихэдэ һаалишан Н. И. Казакова үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2094 килограмма һү һаажа, һаалишад соо эрхимлэжэ гараа. Малшадай бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ һаалишад сооһоо түрүүлэн оролсожо, юһэ һарын туршада үнеэн бүриһөө 1556 килограмм һү һаахаб гэһэн уялга абаа һэн. Үнгэрһэн зургаа һарын туршада үнеэн бүхэнһөө 720 килограмм һү һаагаад байна. Фермэ дээрээ агитатораар хүдэлнэ. Гадна худалдаа наймаанай, хэлхеэ х[illegible] таһагай ажал хүдэл[illegible]нан шалгажа бай[illegible] партийна даабарита[illegible]лагша хонишон С. Н[illegible]ховский 100 эхэ х[illegible] хэнһөө 97 хурьга, [illegible]риһөө 3,4 килограм[illegible] абаха гэһэн уялгат[illegible]лэй байдалаар зуун[illegible] гаран хурьга тү[illegible] байна. Уялгаа ойры[illegible]нуудтэ дүүргэхэ.

Колхозоймнай гэшү[illegible]дэхи табан жэлэй ш[illegible] гурбадахи жэлдэ д[illegible]лэгдэһэн уялга [illegible] Тэрэнээ бэелүүлхы[illegible] үдэр бүри улам э[illegible]гээр ажалланад. [illegible] мяха, үндэгэ худал[illegible]хад жэлэй, һүөр—[illegible] даабари дүүргэдэ[illegible] жэлэй эхиндэ 760[illegible] бодо малтай, тэрэ [illegible] үнеэдтэй, 7400 хон[illegible]рэ тоодо 3400 эхэ [illegible] 170 адуутай, 3000[illegible] байхаар түсэб[illegible] Эдэ олон адууһа м[illegible]сэд хүрэхэ тэжээл [illegible]хын, гүрэндэ 6000 [illegible] тарая, 3700 цен[illegible] 1650 центнер ма[illegible] центнер ноохо, 450[illegible]гэ, 450 центнер ово[illegible]даха түсэбөө бодото[illegible]лүүлхын тулада оро[illegible]гамалаа 130 гекта[illegible]гэдхэжэ, 2281 гект[illegible]гэхэ, 30 гектар ш[illegible] ашаглажа, тэрээн д[illegible] жэлэй ногоо тар[illegible] шиидээбди. Энэ ж[illegible]һо тарянай, үбэ[illegible]ной, тэжээлэй бусад[illegible] малай баян ургаса [illegible] тулада хабарай тар[illegible]ротехникын заабар[illegible]гонихон болзорто [illegible] тарилгын хойноһоо [illegible] харууһалха, ургаса[illegible] хоролтодо оруулан[illegible] хуряажа абахабди. [illegible] тарилгада элсүүл[illegible]һон техникэ боло[illegible] ажахын зэр зэмсэг[illegible] барилагдажа түгэс [illegible]лонхой. Хүрэнгы[illegible] түгэс бии, тарилгы[illegible]та хүргэгдөө. Х[illegible] түсэб, мүрысөөнэй [illegible] зохёогдожо, ме[illegible]нуудта хүргэгдэнх[illegible] үдэрнүүдтэ поли[illegible] дээрэхи хүдэлм[illegible] дундаа ябажа байн[illegible]

Агуу Ленин [illegible] нэрэ бүри дээрэ [illegible]телиингээ баялиг [illegible] улам үргэдхэжэ [illegible] юһэдэхи табан ж[illegible] хэхы гурбадахи [illegible] бари болзорһоонь [illegible]лүүлхэбди гээд [illegible]мнай гэшүүд мэд[illegible]

Г. И[illegible]
Мухар-Шэбэрэй [illegible] «Путь Ленина» [illegible] партийна орг[illegible] се[illegible]

КОММУНИЗМ ТЭЭШЭ ЗАМЫЕ ЛЕНИНИЗМ ГЭРЭЛТҮҮЛНЭ

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

…хэдүүд! Экономическа …үдалтын талаар пар… гол эрилтые бэелүүл… орохо бидэндэ тон шу… Тиихэ зуураа нүхэр …И. Брежневэй хэлэhэнэй … хараа шэглэлээ эрид …лан, ажахыгаа ашаг үрэ …гээр эрхилхэ хэрэгтэ … анхарал хандуулан, эко…ын ашаг үрэ дээшэ… … хангаха ёhотойбди. … научно-техническэ дэб… … хадаа гол асуудал бо…

…ай ухаан бодолой бүхы … шадабариие, наука бо… техникын хамаг туйлал…үдые коммунизм бай…гада хэрэглэхэ эрилтэ …Ленин шангаар табидаг …н. Техническэ дэбжэл… …нуудалнуудые шиидхэ… …рэгтэ эрдэм ухаанай ба …люционно ёhоор хандаха … тэрэ бидэндэ эрхим … жэшээ харуулhан бай…

…рүү техникын үндэhэ … дээрэ экономико хүг… … холын хараатай ту… …-ГОЭЛРО-гой түсэбые … хэрэгэй түүхэдэ ан… түрүүшын үүсхэлшэнь, … Ленин байhан … Энэ түсэб хадаа научно-…ческэ ба социально-эко…мическа зорилгонуудые … шиидхэхэ хэрэгтэ …шье эрхим hайн жэшээ … зандаа. Партийна ба … ажал ябуулагша … шэнэ юумые онсолон … научно-техническэ … бодолой эхи захые, тэ… саашанхи хүгжэлтын … боломжо ба бодото хэ…мжые хараха шадаха … дээдын шэнжэ шанар… байhан гээшэ.

…дэнэр бултадаа Ленин…дляар наука ба техни… хандажа hураха ёhотой… Энэ хадаа научно-техни… революциин туйлалта… социалис байгуулал… үлүү hайн талатайнь … талаар КПСС-эй … съездын табиhан зо…нуудые бэелүүлхэ хэ… парти болон арадай бү… шадалаа элсүүлжэ … мүнөө үедэ онсо шу… болоно.

…учна шэнжэлгын ашаг … дээшэлүүлхэ, бодото … дээрэ хэрэглэхэ хү… …рие түргэдхэлгэдэ … ехээр туhалха эконо…ческа болон эмхидхэлэй … эрхэ байдал нэн түрүүн …уулжа гээшэ тон шухала. … наука, техникэ болон …дбэри хүгжөөхэ талаар … хараата түсэбүүд, тэ… шэнэ техникэ зо… ба үйлэдбэридэ хэрэг… бүхы шатануудтэ науч…ургаануудай, промыш… предприяти болон нэ…нүүдэй ажал ябуулгые …лсаа холбоогоор ханга…албари хоорондын түсэ… өөрынтөө шухала үүргэ …лхэ ёhотой.

…дэм наука хүгжөөхэ ба… ажахын техническэ …ээ хүгжөөлгэдэ гори…лхам хэхэ арга боломжо …ламаар холын хараата …лгын хүдэлмэридэ хү…дал, мүнгэ зөөри гар…ха хэрэгтэй гэжэ пар… Центральна Комитет …оно. Мүнөө үеын hайн …на болон түхеэрэлгэнүү… хүн зоной хэрэглэмжэ… hайн шанартай эд бараа …дбэрилэн гаргаха, түү… болон материалнуудые …ехэноор хэрэглэн, үн…үтээсэтэ технологи үр… хэрэглэхэ ябадалда …риятинуудай ажал …дые түргэдхэхэ айхаб… шухала.

…XXIV съездын hүүлээр … ябуулгынгаа эдэ шэг…үүдээр манай промыш…ленность нилээд дабшалта хэ… байна. Энэ табан жэлдэ … соо дунда зэргээр про…мышленна шэнэ 3.500 зүй… продукци үйлэдбэрилэг… урдахи табан жэлдэ … 1.700 байhан гээшэ. … хуушарhан түхэлэй …дукци үйлэдбэриhөө … түргөөр болюулагдана. … бараанай шанарые дээ…лхэ талаар яhала ам… туйлагдаа. Гүрэнэй … продукциин шанар … архойлхо нэгэдхэгдэмэл … тогтоогдоо. Ороной… промышленностиин бү… гаргаhан 7500 эрхим … эд хэрэгсэл шанарай … гүрэнэй тэмдэгтэ хүр… Гэбэшье, техническэ … …алтые түргэдхэхэ ба …дукциин шанарые гори…ор hайжаруулха тушаа …дын эрилтэнүүдые бодо… бэелүүлхэ та… партийна комитедүүд, … органууд, манай бү… …нүүд үшөө бага бэ… …үмэ хэхэ болоно.

…дүүд! Үйлэдбэри хү…жэлтын гуримые сааша… наринжуулан hайжа… манай ажахын аппа… хүдэлмэриень нягта … болгохо ябадалые пар…нгөө экономическа …кын гол шэглэлнүүдэй … гэжэ тоолоно. КПСС-эй … декабриин (1972 … Пленум дээрэ түбэй … түсэблэлгые нари… hайжаруулха, түсэ… техническэ болон …ическа талаhаань үн… хүдэлмэри hайжа… ажалай журам бэхи… ба гүрэнэй түсэбүү… …гүүлтын түлөө ха…лга дээшэлүүлхэ ту… …дал шангаар табигдаhан гээшэ. Эндэ юун тухай хэлэгдэнэб гэхэдэ, экономикын бүхы звенонуудтахи түсэблэлгэ ба ажахын хүдэлмэринүүдые hайжаруулга — предприятинуудай цехүүдhээ эхилээд министерствэнүүд болон ажахын түбэй органууд хүрэтэр, социалис түсэблэлгын үлэмжэ hайн талые, үйлэдбэриие хамтадхан хүтэлбэрилгын арга боломжонуудые бүхы хэмжээгээр hайжаруулха тушаа хэлэгдэнэ.

«Коммунизм гээшэ бүхы орон дотор томо үйлэдбэриие имагтал ехээр нэгэдхэн хамтадхахаа эрилтэ хэнэ, тиимэ байхаар хараална» — гэжэ В. И. Ленин бэшэhэн юм (36-дахи боти, 392-дохи хуудаhан). Промышленностиие хүтэлбэрилхэ хэрэг наринжуулан hайжаруулха тухай КПСС-эй ЦК-гай ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй hаяхан абаhан тогтоол энэ талаар онсо удха шанартай байна. Предприятинуудые томодхолго, үйлэдбэриин хүсэ ехэтэй нэгэдэлнүүдые байгуулга, олонхи hалбаринуудые хүтэлбэрилгын хоёр гү, али гурбан звенотой гуримда оруулга хадаа промышленна үйлэдбэриие томодхохо хүдэлмэри түргэдхэлгэдэ, ажахын тоосооной үндэhөөр экономико хүтэлбэрилгые хүгжөөлгэдэ зорюулагданхай.

Мүнөө үеын эрхэ байдалда хүтэлбэрилгын экономическа онол аргануудта онсо анхарал хандуулагдана. Үнэ сэн, кредит, олзо доход, материальна урмашуулгын фонднууд, түсэбтэ нормативууд, экономическа бусад аргануудай өөhэдынгөө бүхы арга боломжонуудые гүйсэдөөр хэрэглэхээр, бага бэшэ түсэбүүдые абахаар, үйлэдбэридэ наука, техникын туйлалтануудые хэрэглэхэ хүдэлмэри түргэдхэхөөр предприятинуудта нүлөөлнэ. Мүнөө иимэ шэглэлтэйгээр ажахын реформо бэелүүлэгдэжэ байна.

Технологическа процесс, предприяти болон үйлэдбэриин hалбаринуудые хүтэлбэрилгэдэ автомадаар хангагдаhан гуримууд улам ехэ үүргэ дүүргэнэ. Үнгэрhэн хоёр жэлэй туршада тиимэ гурим түрүүшын табан жэлдэ хэгдэhэнэй зэргээр ашаглалгада үгтөө. Мүнөө үедэ союзна министерство болон ажахын түбэй организацинуудай хахадhаа олонхиин хүтэлбэрилгэ, түсэблэлгын хүдэлмэридэ электронно машинанууд хэрэглэгдэнэ. Гэбэшье, хүтэлбэрилгын автомадаар хангагдаhан гуримай бүри үргэнөөр, улам ашаа үрэтэйгөөр хэрэглэгдэжэ болохо байhаниие тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Үйлэдбэриин хэмжээе үргэдхэлгэ, манай экономикодохи харилсаа холбоо орёо болголго, предприяти болон нэгэдэлнүүдэй эрхые үргэдхэлгэ хадаа үйлэдбэриин бодото байдалай түлөө коллективүүд ба хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, ажалай ба гүрэнэй журам бэхижүүлхэ эрилтэ табина. Манай дабшалтые гэдэргэнь татадаг хүнүүдтэй коллективүүдэй өөhэдөө эрид шууд тэмсэл ябуулдаг болоhониинь hайшаалтай байна.

Хэзээдэшье түсэбэй дүүргэлтын амжалтые имагтал хүнүүд шиидхэдэг байhан, шиидхэнэшье. Тэдэнэй байгуулхы эдэбхи үүсхэл ба шадабари, эмхи гуримтай, оролдосо ехэтэй ажал городуудта, электростанцинуудта, заводуудта, колхозой фермэнүүдтэ — манай ороной баялиг болодог бүхы юумэндэ орьёлон бадарна. hүүлэй жэлнүүдтэ ажалшадаймнай ниитын ба үйлэдбэриин эдэбхи үүсхэл бүри ехээр бадаранхай. Иимэ байдал нэн түрүүн социалис мүрысөөндэ элеэр харагдана, мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ Ленин айхабтар ехэ анхарал табидаг байhан. «Экономическа асуудалаар совет засагай зорилгонуудай дунда мүрысөө эмхидхэлгэ онсо hуури эзэлхэ ёhотой» — гэжэ тэрэ бэшэhэн (36-дахи боти, 150-дахи хуудаhан).

1973 оной гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна мүрысөө дэлгэрүүлхэ талаар хүдэлмэришэд болон колхозникуудта, арадай ажахын мэргэжэлтэдтэ хандаhан партиин уряа бүхы орон доторнай халуунаар дэмжэгдэжэ, эдэбхи үүсхэлэй шэнэ хүсэ эбхэрүүлбэ. Москва, Ленинградай түрүү предприятинуудай коллективүүд «1973 оной түрүүшын үдэрhөө габшагайтаар ажаллая!» гэhэн уряа доро мүрысөө үүсхээ. Магниткын металлургнууд, Донбасс ба Кузбассай шахтёрнууд техникэеэ ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхын түлөө мүрысөөнэй үүсхэлшэд болоо. Барилгын болзор түргэдхэхэ ба мүнгэ зөөри арьбалха арга хангаха талаар Москвагай барилгашадай ажахын бригадна тоосооной түрүү арга дэмжэгшэд улам олошорно. Кубаниин таряашад үндэр баян ургасын түлөө тэмсэлэй үүсхэлшэд болон алдаршаа.

Москвагай электровакуумна приборнуудые гаргадаг заводой түрүү хүдэлмэришэд недели бүхэнэй нэгэ час соо арьбалhан материалаараа продукци үйлэдбэрилхэ гэhэн үнэтэ үүсхэл гарганхай. Энэ уялгые юрэ харахада ехэ анхарал татамаар бэшэшье hаа, тэрэнэй хаа хаанагүй үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээд байгаа hаань, үйлэдбэриин мүнөө үеын хэм хэмжээндэ оло миллиард түхэригэй продукци нэмэжэ гаргаха арга олгохо байна. Эдэ мэтын үүсхэлнүүдhээ үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхын түлөө бүгэдэ арадай хүдэлөөнэй урасхал билтарна бшуу.

Мүнөө социалис мүрысөөн шэнэ дэлисэтэй, шэнэ дабшасатай болонхой. Гэхэтэй хамта мүрысөөн өөрынгөө түхэл маяг ба удха шанараараа улам баяжана. Мүнөөдэрэй мүрысөөнэй гол зорилго гэбэл, бага гаргашатайгаар hайн шанартай продукци Эхэ орондоо ехээр үйлэдбэрилгэ болоно.

Түрүүшын табан жэлнүүдэй үедэ дээшэлүүлэгдэhэн угтамжын түсэб абахын түлөө хүдэлөөе наhажаал хүнүүд мартаагүй байха. Мүнөө тиимэ түсэбүүд ажалай ёhо заншалнуудые гансахан халан абана бэшэ, харин шэнэ эрхэ байдалда ажахые хүтэлбэрилгын онол аргануудые улам баяжуулна. Угтамжын түсэбүүд хадаа гүрэнэй түсэбэй даабаринуудые нютагай үүсхэлтэй, коллективүүдэй социалис уялгануудтай зохилдуулан тааруулна. Тиигэжэ мүрысөөн бүри тодорхой, нүлөө ехэтэй боложо, элирүүлэгдэhэн арга боломжонууд хараада абтан хэрэглэгдэнэ. Социалис мүрысөөнэй ленинскэ ёhо гуримуудые олондо ойлгуулха, үрэ дүнгүүдые сасуулан харуулха, үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо эрилтые бэелүүлхэ гээшэ партийна, профсоюзна, комсомолой ба ажахын организацинуудай уялга мүн.

КПСС-эй ЦК-гай декабриин Пленумэй (1972 оной) дүнгүүдээр hаяхан үнгэргэгдэhэн партийна комитедүүдэй пленумүүд болон коммунистнуудай хамтын суглаанууд дээрэ манай экономикын хүгжэлтын онсо шухала асуудалнууд эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэгдэжэ, тэрэнэй арга боломжонуудые гүйсэд дүүрэнээр хэрэглэхэ арга замууд хараалагдаа. Союзна бүхы республикануудай ажалшад энэ жэлдэ түсэбhөө гадуур 4,5 миллиард түхэригэй промышленна продукци Эхэ орондоо үгэхэ гэhэн социалис уялга абаа. Энэ хадаа табан жэлые дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ горитойхон хубита, Эхэ орондомнай ажалай эрхим бэлэг болохо бшуу!

Агууехэ үүсхэлэй ёhо заншалда, Ленинэй хэрэгтэ үнэн сэхэ байhанаа харуулхын тула совет хүнүүд үглөөдэр предприяти ба барилгануудта, поли болон фермэнүүдтэ ерэжэ, бүхэсоюзна коммунис субботнигто хабаадалсахань.

Баярай суглаан дээрэ ажалай энэ hайндэртэ хабаадаха бүхы хүнүүдтэ ехэ амжалта хүсэхыемни зүбшөөгыт.

Нүхэд! Ажалшадые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ, тэдэнэй политическэ ба ажалай эдэбхиие бадаруулха хүдэлмэри шангадхаха ябадалые манай түсэбүүдые бэелүүлгын, социалис обществын хүгжэлтын гол арга боломжонуудай нэгэн гэжэ парти тоолоно. Тиихэ зуураа, ажахын ба үзэл бодолой талаар хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие тааруугаар ябуулхые оролдон, экономическа ба захиргаанай шиидхэбэриин морально-политическэ хойшолонгые хараада абаха эрилтэ парти табина.

XXIV съездын материалнууд дотор, ССР Союзай 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан документнүүдтэ, партиин Центральна Комитедэй тогтоолнууд соо бии байгаа шэнэ hанал бодолнууд болон тобшолонууд үзэл сурталай бүхы хүдэлмэриие саашаданнь hайжаруулхада туhа боложо үгэнэ. Эдэ ямар зүйлнүүд бэ гэбэл, түбхын түрүүндэ хүгжэнги социалис общество тухай, совет арадай хүнүүдэй түүхэдэхи шэнэ нэгэдэл тухай, коммунизмын материально-техническэ үндэhэ hуури байгуулха арга замууд тухай зүйлнүүд мүн. Эдэ болон бусад шухала теоретическэ ба политическэ асуудалнуудые найруулан зохёоhон ушар марксизм-ленинизмын баялиг эрдэнидэ оруулалта боложо, үзэл сурталай талаар хүмүүжүүлгын научна үндэhэ hууриие бэхижүүлэн, арга боломжыень үргэдхэжэ, тэрэниие бодото байдалтай бүри нягта холбоотой болгобо.

Научна коммунизмын үзэл суртал дээрэ, пролетарска интернационализмын болон ажалдаа коммунис ёhоор хандалгын үзэлтэйгөөр совет хүнүүдые хүмүүжүүлхэ зуураа партимнай манай зэргэнүүдтэ буржуазна болон жэжэ буржуазна үзэл hаналнуудай нэбтэрэн орохо ябадалтай эрид шууд эсэргүүсэн тэмсэдэг. Манда дайсан харша үзэл сурталай нүлөөдэ эсэргүүсэн коммунист бүхэнэй, совет эхэтэн бүхэнэй ябуулжа байгаа эдэбхитэй тэмсэлынь социализмын гол ёhонуудай илалтын түлөө, манай холын hайхан бодолнуудай илалтын түлөө тэмсэл мүн.

Коммунизм байгуулагшад хадаа политикада хабааралгүй байха, ниитын аша туhые хайхархагүй, хулиган ябадал гаргаха, архи ууха, социалис зөөриие үбэршэлхэ гэхэ мэтэ манай байгуулалтада харша ябадалнуудтай эрид шангаар тэмсэн, оюун сэдьхэлэй шэнэ hайхан шэнжэнүүдые бэедээ шэнгээн бүрилдүүлнэ. Эндэ дурсагдаhан, бусад ондоо тааруугүй ябадалнуудые усадхахадаа, али бүхы арга замуудые хэрэглэхэ шухала. Эдэнь — үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри, захиргаанай талаар нүлөөн, мүн социалис обществын оюун бодол түгэлдэр, соёл культура hайнтай хүн болохые оролдохо эрмэлзэл түрүүлхэ, өөртөө болон нүхэдтөө шанга эрилтэ табидаг байха хэрэг болоно.

Экономико, соёл культура, үзэл сурталай талаар бэелүүлжэ байгаа бүхы ажал ябуулгаараа партимнай манай ниитын болон гүрэнэй байгуулалтые бэхижүүлэн хүгжөөнэ, совет социалис ёhоной ажабайдалые батадхан тогтооно.

Совет ёhоной ажабайдалда hуужа байгаа хүнүүд социальна дэбжэлтэдэ этигэдэг, мүн ерээдүй сагта бүри hайн байдалтай болохобди гэжэ бата этигэдэг байха юм. Тиигэжэ юундэ этигэнэб гэхэдэ, социализм болбол социально-экономическа талаар агууехэ илалтануудые туйлаа, мүн ажал хэхэ эрхэ бодото дээрээ хангагдадаг, арад зоной байдал саг үргэлжэ hайжаржа байдаг. Совет ажабайдалда hуудаг хүнүүд бэе бэедээ энэрхы hайхан сэдьхэлээр хандадаг, эндэ коллективизм ехээр хүгжэнги байдаг. Эдэ хадаа хүнүүдэй аша туhын, уг зорилгын нэгэн ниитэ байhанhаа дулдыдана. Совет эрхэ байдалда hуугаа хүнүүд ушар ёhо эрхим hайнаар мэдэхэ, дутуу дунданuудта эбсэшэгүй байха, социальна талаар эдэбхитэй байха, хүн бүхэн гээшэ өөрынгөө коллективэй, бүхы обществын ажал хэрэгэй түлөө тон ехэ харюусалгатай байhанаа мэдэржэ байха ёhотой юм.

Совет ёhоной ажабайдал гээшэ манай айхабтар үнэтэй сэнтэй туйлалта, манай бүхы арадай омогорхол мүн. Энэ ажабайдалнай ажахын болон соёл культурын үдэр бүриин ажал хүдэлмэри дотор улам хүгжөөгдэн баяжажа байдаг. Уг зорилгоёо эрхимээр бэелүүлхые эрмэлзэн, улам hайнаар хүдэлмэрилхэ бүримнай хүнэй али бүхы талаараа хүгжэхэ тухай, коммунизмын гүйсэд дүүрэнээр илан мандаха тухай Ленинэй бодолнууд улам түргэнөөр бодото дээрээ бэелүүлхэ байна.

II. СОЦИАЛИЗМ ЭБ НАЙРАМДАЛ ХОЁР ТАhАРШАГҮЙ

Нүхэд! Социализм болбол дэлхэйн үйлэ хэрэгүүдтэ революционно, түрүү нүлөө үзүүлэн, амгалан тайбан байдалые, арадуудай хоорондын хани барисаае батадхана. Ленинэй уридшалан мэдэhэнэй ёhоор, шэнэ байгуулалта булюу hайн талануудаа улам үргэнөөр харуулан, ушар ёhо мэдэхэ ажалшадай зүгhөө улам ехээр талархагдажа байна. Социализм гээшэл арад зоной хүсэл hанал бэелүүлхэ жэшээ, манай найдал, түшэг тулгууримнай мүн гэжэ дэлхэйн революционно хүдэлөөн, ажалша хүн түрэлтэн зүйтэй зүб тоолоно.

Советскэ Союз ажабайдалай эгээл эрхим дээдэ зүйлнүүдые — хүдэлмэришэн ангиин, бүхы ажалшадай аша туhые, социализм, коммунизмын hайн hайхан хараа бодолнуудые уласхоорондын оршондо аршалан хамгаална. Манай агууехэ вождиин захиhан гадаадын политикын гол ёhонуудые ленинскэ парти үрэ ехэтэйгээр бэелүүлэн, империализмда эсэргүүсэн, эб найрамдалай, демократи болон социализмын түлөө түгэс зэбсэг болгон тэдэниие хэрэглэнэ, арадуудай эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байдалые хамгаалха эдэбхитэй hайн зэбсэг болгон ашаглана.

Гадаадын политикын асуудалнууд. КПСС-эй XXIV съездын дэбжүүлhэн эб найрамдалай программые бэелүүлхэ тухай асуудал партиин Центральна Комитедэй, Советскэ правительствын онсо анхаралдань хододоо байдаг. Политбюро болон КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев өөрөө эдэ асуудалнуудые үдэр бүхэндэ тодорхойгоор, гүнзэгыгөөр хаража, шиидхэжэ байдаг юм. hүүлэй жэлнүүдтэ Советскэ Союзай эхилhэн жэшээлэшэгүй «амгалан добтолгонь», мүн уласхоорондын харилсаанай али бүхы талаар туйлагдаhан нилээд шухала үрэ дүнгүүд коммунизм байгуулха хэрэгтэ таатай зохид гадаадын эрхэ байдал олгохын тулада, бүгэдэ ниитын эб найрамдалые батадхахын тулада үнэхөөрөө асари ехэ ябуулгын бэелүүлэгдэжэ байhан тухайнь гэршэлнэ. Энэ ябуулгын социалис нүхэсэлэй арадуудай зүгhөө, дэлхэйн бүхы түрүү олониитын зүгhөө үргэнөөр мэдэрэгдэhэниинь тус ажал ябуулгын үндэр дээгүүр сэгнэгдэжэ байhыень гэршэлнэ.

Шэнэ общество байгуулха хэрэгтэ туйлагдаhан амжалтанууд хадаа ангиин шанартай гадаадын политикые шууд сэхээр ябуулха, эб найрамдалай болон эбтэй эетэйгээр зэргэ оршохын түлөө амжалтатайгаар тэмсэхэ эгээл найдамтай үндэhэ hуури болоно гэжэ түүхын дүй дүршэл үнэншэмэ тодоор гэршэлнэ. Социалис экономико гээшэ дэлхэй дээрэ эгээл түргэнөөр хүгжэхэ шадалтай экономико мүн. Энээнhээ дулдыдан, уласхоорондын оршондохи хүсэнүүдэй хубаарил улам ехээр манай тээшэ боложо байнхай. Советскэ Союзай болон аха дүү оронуудай арадай ажахы хододоо хурдан түргэнөөр хүгжэжэ, ажалшадай материальна болон культурна хэмжээн хэлбэришэгүйгөөр дээшэлнэ.

Бэе бэедээ экономическа туhаламжа үзүүлхэ Соведэй гэшүүн бологшо гүрэнүүдэй промышленна үйлэдбэринь нёдондо жэлдэ 1950 оной хэмжээе 8 шахуу дахин үлүүлбэ. Харин хүгжэнги капиталис гүрэнүүдтэ мүн лэ тэрэ үе соо дурсагдаhан хэмжээн 3 дахин лэ үлүүлэгдэhэн байха юм. Капиталис байгуулалтын ниитэ доройтолгын улам гүнзэгыржэ байха үедэнь дэлхэйн социалис ажахын амжалтанууд илангаяа hүр жабхалантайгаар харагдана. Экономическа болон политическэ хүгжэлтын талаар капитализмын жэгдэ бэшээр хүржэдэг тухай Ленинэй нээн элирүүлhэн жама ёhон айхабтар хүсэтэйгөөр үзэгдэжэ байна гэжэ мүнөө үедэ олон жэшээнүүд дээрэhээ хаража болохо юм. Империалис гүрэнүүдэй хоорондохи зүрилдөөнүүд улам хурсадана. Капиталис экономикын хододоо тогтууригүй байдагhаань боложо, үйлэдбэринь байд гээд лэ доройтон муудана, ажалгүйдэлгэ дэлгэрнэ, мүнгэнэй үнэ сэн бууража, валютно-финансово доhолоо дорьбоонууд үзэгдэнэ. Монополинуудай дарлалта улам хүндэрнэ, ажалшадые мүлжэлгэ улам нарин шунахай болоно.

Харин социалис гүрэнүүдэй арадуудай үмэнэ тад ондоо ерээдүй байдал харагдана. Социалис нэгэдэлгын комплексно программын ёhоор, арадай ажахын түсэбүүдые тааралдуулан, сут хамта ажал ябуулгаяа эрхилжэ байгаа ушар зөөри баялигаа эрхим hайнаар ашаглаха арга манай оронуудта олгохоhоо гадна, ганса нэгээрээ дүүргэхэнь нилээд хэсүү зорилгонуудые бэелүүлхэ арга олгоно. СЭВ-тэ хабаатай оронууд национальна экономикые олон янзын түүхэй эдээр, түлишөөр, машинануудаар, түхеэрэлгээр, транспортна хэрэгсэлээр, тоололго бүридхэлэй техникээр хангаха орёо асуудалнуудые хамтаараа шиидхэнэ, хүсэеэ нэгэдүүлэн эрдэм ухаанай шэнжэлэлгэ ябуулна. Энээнэй ашаар дэлхэйн социализмын улам ехэ боложо байгаа хүсые дүүрэнээр ашаглаха арга зам нээнэ.

Аха дүү партинууд, социализмын ороной арадууд партинуудай хоорондын нягта холбоо бэелүүлнэ, али бүхы талаар хамтаран ажаллана, бэе бэедээ туhална. Социалис болон коммунис байгуулалтын дүй дүршэлые эдэбхитэйгээр андалдан абалсана, гадаадын политикын талаар ажал ябуулгаяа улам ехээр нэгэдхэн, оюун ухаанай талаар бэе бэеэ баяжуулна. Нүхэд, энэ пролетарска интернационализмын ленинскэ гол ёhонуудай бодото бэелэл мүн!

Хэдэн оронуудтахи илаhан пролетариадай интернациональна ёhоор нэгэдэлгэнь дэлхэйн политикада шиидхэхы нүлөө үзүүлхэ саг ерэхэ юм гэжэ В. И. Ленин уридшалан хэлэhэн юм. Энэ хэлэhэниинь мүнөө түүхын баримта боложо байнхай.

Гадаадын политикын талаар аха дүү арадуудай ажал ябуулгаяа хамтаран бэелүүлхэ хэрэгынь аша үрэ ехэтэй гэжэ илангаяа онсолон тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энээн тухай юун гэршэлнэб гэхэдэ, Советскэ Союз болон социалис оронууд уласхоорондын аюулгүй байдалые бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ арсашагүй ехэ амжалтануудые туйлаа бшуу. hүүлэй хэдэн арбан жэлнүүдэй туршада эгээл ута, шуhа ехээр адхаруулhан дайн болоhон Вьетнамдахи дайе болюулhан ушар гадаадын политикын талаар туйлаhан амжалтанууддаймнай оройнь гээшэ. Түбхын түрүүндэ Вьетнамай Эхэ орондоо дуратай хүсэнүүдэй эрэлхэг зоригтой, тэсэбэритэй шанга байhанай, вьетнам арадай олониитээрээ баатаршалга харуулhанай ашаар энэ илалта туйлагдаа. Советскэ Союзай болон бусад социалис оронуудай зүгhөө, дэлхэйн бүхы түрүү хүсэнүүдэй зүгhөө эрид шанга дэмжэлтын үзүүлэгдэhэнэй ашаар энэ илалта туйлагдаа. Энэ илалта үнэхөөрөө түүхэтэ ехэ удха шанартай.

Вьетнамда туйлагдаhан үрэ дүн дэлхэйн оршондо хүсэнүүдэй шэнэ хубаариин ямар байhые, империализмын байдалай улам hуларжа байhые гэршэлэн харуулаа. Эрхэ сүлөөдэ дуратай арадууд мүнөө үеын оршон байдалда империализмын ээрхэг түримхэй ябуулгадань амжалтатайгаар эсэргүүсэн, хатуу харюу үгэжэ шадаха байна гэжэ гэршэлэгдэбэ. Булимтарагшад айхабтар ехэ сэрэг дайнай ябуулга эмхидхээ, амгалан зониие олоорнь хюдаа, өөhэдынгөө олон мянган солдадые алдаа, зуун таби миллиард шахуу доллар гаргашалаа. Теэд яажашье оролдоо hаа, дэлхэйн эгээн ехэ империалис гүрэн сухариха баатай болоhон байна.

Туйлагдаhан амгалан байдалые батадхаха, Парижда хи хэлсээнүүдые дүүргэлтые туйлаха, вьетнам арадай национальна зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэнь Вьетнамай Демократическа Республикын болон Урда Вьетнамай Республикын саг зуурын революционно правительствада эрид шууд дэмжэлтэ үзүүлхэ гээшэ манай интернациональна уялга мүн гэжэ бидэнэр тоолонобди.

Ази түбиин оронууд аюулгүй байдал хамтаараа сахиха гэhэн hаналые улам ехээр дэмжэнэ, энэнь Азидахи байдалые hайжаруулха хэрэгтэ туhа болохо.

Улам бэхижэжэ байгаа Совет-Индиин хани барисаан, Советскэ Союзай болон Японой хоорондо экономическа, культурна холбооной хүгжэhэн, тэрэшэлэн Азиин бусад гүрэнүүдтэй манай улам ехэ холбоотой боложо байhан ушар ехэ удха шанартай юм.

Аюулгүй байдал бэхижүүлхэ, уласхоорондын харилсаа холбоое hайжаруулан үргэдхэхэ шэнэ арга боломжонууд Европодо бии болобо. Европын аюулгүй байдал хангаха гээшэ бидэндэ гансал хооhон үгэ бэшэ юм. Фашизмын ээрхэг түримхэй ябуулгын Европын түбhөө эхилhыень, 20 миллион гаран совет хүнүүдэй ами наhаяа алдажа, юунтэйшье тэнсүүлэшэгүй ехэ хохидолдо ороhоноо, олон мянган түрэл хото, сэлеэнүүдээ hандаргагдаhанаа арад зон мартаагүй. Эгээл тиимэhээ Советскэ Союз бусад социалис аха дүүнэртээ хамта Европодо амгалан байдалые удаан сагай туршада тогтонижоруулхын түлөө олон жэл соо нэтэрүү шангаар тэмсээ юм.

Манай таарамжатай энэ политикые юумэ зүбөөр ойлгодог хүнүүд улам ехээр дэмжэдэг боложо байнхай. Дайнай hүүлээр Европодо болоhон хүгжэлтын үрэ дүн мүнөө бии байгаа хилэнүүдэй ойроо хүртэшэгүй байлгые хуулита ёhоор мэдэрэлгээр батадхагдажа байна гэжэ хананглар тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Нүлөө ехэтэ гүрэнүүд бологшо Франци ФРГ хоёртой Советскэ Союзай харилсаан улам үргэдэжэ байнхай. Баруун Берлин тушаа хэлсээн баталагдаа. Мүн Германиин Демократическа Республикые дипломатическа талаар гансаардуулха гэhэн политика сүм буруу hүрөө. ГДР ФРГ хоёрой хоорондын харилсаанай үндэhэ hуури тухай договорто гар табигдаа. Ниитэ Европын зүблөөндэ бодото бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Тус зүблөөн энэ түбиин бүхы гүрэнүүдэй тэгшэ эрхын үндэhөөр, аюулгүй байдалда амгалан ёhоор хүгжэхэ үндэhэ hуури табиха ёhотой юм.

Буу зэбсэг хуряаха асуудалые шиидхэхые эб найрамдал хангаха хэрэг улам шангаар эрижэ байна. Энээниие туйлаха гээшэ бэлэн бэшэ. Гэбэшье стратегическэ буу зэбсэг хизаарлаха тухай Совет-Америкын хэлсээнүүд, бактериологическ зэбсэг хорихо, усадхаха тухай конвенцидэ гар табилга болон бусад эдэ шухала бодото ябуулганууд юу харуулнаб гэхэдэ, ушар хэрэгүүдтэ бодото hайнаар хандабал, буу зэбсэг хуряаха талааршье үгэеэ ойлголсожо болохо байhыень харуулна. Бодото байдалые зүбөөр сэгнэжэ, али алинайнгаа аюулгүй байдалые хангаха шухала гэжэ нүгөө талын зүгhөө эрмэлзээ hаань, мүшөөшье хэгдэжэ байгаа хэлсээн дээрэ буу зэбсэг хизаарлаха тушаа шэнэ алхамууд туйлагдаха гэжэ найдахаар.

Үнгэрэгшэ оной майда Москвада болоhон Совет-Америкын хэлсээнэй hүүлээр дэлхэйн политическэ байдал эли бодо hайжараа гэжэ мүнөө бүгэдэ мэдэрнэ, США СССР хоёрой харилсаае гуримшуулха хэрэгтэ тус хэлсээн эрьелтын эхин болоо гэжэ баталмаар.

Бидэнэр Совет-Америкын харилсаае hайжаруулха арга замуудые харанабди. Гэбэшье энээндэ эсэргүүсэдэг хүсэнүүдэй Холбоото Штадуудта бии байhыень мүн лэ харанабди. Энэ асуудалаар Советскэ Союзай hанамжа тухай хэлэбэл, энээн тухай нүхэр Л. И. Брежнев иигэжэ эли тодоор мэдүүлhэн байна: «Хэрбээ СССР США — эдэ хоёр гүрэнэй — Москвадахи хэлсээнэй үедэ хамтаараа хараалhан замаа үнэхөөрөө баримталан ябаа hаань, саашанхи харилсаанай үедэ Совет-Америкын холбоое хүгжөөлгэдэ шэнэ ехэ алхамууд туйлагдажа болохо гэжэ бодонобди. Энэ хэрэг хоёр ороной арадуудта, бүгэдэ ниитын эб найрамдалда ашатай туhатай байха байгаа».

Эбтэй эетэйгээр зэргэ оршохо ёhые хүгжөөлгэ хадаа экономикын, научно-техническэ болон соёл культурын талаар али алиндаа ашатай туhатай харилсаае улам үргэдхэхэ ябадал болоно. Советскэ Союзай болон бүхы социалис нүхэсэлэй экономическа арга боломжын эршэмтэй түргэнөөр нэмэжэ байhан эрхэ байдалда холбоо харилсаа үргэдхэхэ замууд жэшээлэшэгүй ехэ болоо. Социалис оронуудтай холбоо харилсаа хүгжөөхэ замда элдэб эсын hаад түбэг табиха гээшэ холын хараагүй ябадал болоно гэжэ дэлхэйн зон улам ехээр ойлгожо байна. Иимэ холбоо харилсаа бэелүүлхын тулада бэе бэеынгээ аша туhые харалсаха, тэгшэ эрхэ бэелүүлхэ, бэе бэеэ оройдоошье газаашалан доромжолхогүй, дотоодынгоо хэрэгүүдтэ оролсохогүй ёhотой байhамнай ойлгосотой.

Нүхэд! hүүлэй үедэ термоядерна дайнай аюул зайсуулжа, арадуудай амгалан ёhоор харилсаха хэрэгые хангаха талаар ехэ юумэн туйлагдаа. Гэбэшье hэримжэтэй hэргэг байхыемнай олон зүйлнүүд бидэниие баадхана. Индохитадта политическэ гуримшалта туйлаха замда үшөөл hаад тойбонууд байhаар. Израиль араб гүрэнүүдтэ эсэргүү ээрхэг түримхэй ябуулгаяа үргэлжэлүүлhээр. Бидэнэр араб гүрэнүүдэй үнэн хэрэгые талархадагбди. Бидэ саашадаашье национальна сүлөөрэлгын хүдэлөөе, колониализм болон неоколониализмда эсэргүү арадуудай үнэн зүб тэмсэлые эрид шууд дэмжэжэ байхабди.

Империализм хадаа уласхоорондын асуудалнуудые хүсэ хэрэглэн шиидхэхые хододоо эрмэлзэхэ гэhэн Ленинэй hэргылэлгэ тухай Коммунис парти хододоо hанажа, социализмын бэеэ хамгаалха халхые улам бэхижүүлэн наринжуулхын тулада шухала хэрэгтэй бүхы хэмжээнүүдые бэелүүлнэ. Партиин болон Совет гүрэнэй, бүхы арадай оролдолгоор, оборонно промышленностиин ажалшадай эршэтэ ажалаар, манай алдарта Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мүнөө үеын эгээл hайн буу зэбсэг болон сэрэгэй техникээр хангагданхай. Совет Арми болон Далайн сэрэгэй флот дайшалхы ябуулгада хододоо бэлэн байна. Тиин энэнь сэрэгэй элдэб эсын балмад ябуулганuудта дуратайшуулые нилээд номгоруулдаг зүйл юм гэжэ нэгэнтэ бэшэ хараа hэмди.

Совет Зэбсэгтэ Хүсэнүүд манай зохёохы амгалан ажалые хамгаална. Тиин «Совет талаhаа гаража байгаа дайнай аюул» тухай империализмын болон Пекинэй номнолой хуурмаг баталамжые дэбэргэхэ hэдэлгэ ямаршье үрэгүй байха. СССР-эй бэеэ хамгаалха түгэс хүсэниинь гансал социализмые, эрхэ сүлөө болон арадуудай аюулгүй байдалые хамгаалхын тулада, демократи болон эб найрамдалай hайн hайхан хэрэгые хамгаалхын тулада байдаг юм гэжэ бүхы дэлхэйн арадууд мэдэжэ байна. Энээниие бидэ үшөө дахин онсолон тэмдэглэхэ хүсэлэнтэйбди.

Нүхэд! Пролетаринарай зэргэнүүдэй нэгэдэлые бэхижүүлхэ гээшэ коммунистнуудта, хүдэлмэришэн ангида Ленинэй зорюулhан гол захяануудайнь нэгэн байhан юм. Манай парти хадаа дэлхэйн коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй таhаршагүй хубиньбди гэжэ бэеэ тоолодог. Партимнай пролетарска интернационализмын, ажабайдалда шалгагдаhан марксистско-ленинскэ гол ёhонуудые шууд сэхээр бэелүүлдэг. Империализмда эсэргүү бүхы фронтын, түбхын түрүүндэ тэрэнэй коммунис манлайн зэргэнүүдые жагсаан нэгэдхэхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэнэ.

Амин шухала энэ зорилгые шиидхэлгэдэ hүүлэй жэлнүүдтэ шэнэ ехэ амжалтанууд туйлагдаа. 1969 оной Москвагай зүблөөнэй hүүлээр коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинуудай хоорондохи харилсаан улам нягтаржа, тэдэнэй гадаадын болон дотоодын ябуулгань улам үрэ ехэтэй болонхой. Франци болон Чилидэ зуунэй хүсэнүүдтэй хамта коммунистнуудай hаяхан туйлаhан ехэ амжалтанууд энээниие гэршэлнэ. Мүн аха дүү партинуудай хоорондо хоёр талын болон олон талын харилсаа холбооной хүгжэжэ байhан ушар энээн тухай гэршэлнэ.

Пекинэй баримталдаг ленинизмдэ харша, социал-шовинис hанамжа империализмда эсэргүү тэмсэлдэ энэ саг хүрэтэр нилээд ехэ hаад тойбо ушаруулжа байна гэжэ тэмдэглэнгүй үнгэрхын аргагүй. Хитадай мүнөөнэй хүтэлбэрилэгшэдэй онсо революционно зомди гэбэшье hаань, пролетарска интернационализмын гол ёhонуудые орхиhон, хаяhаниинь, Ленинэй үгэнүүдээр хэлэбэл, айхабтар жэгшүүритэй, айхабтар муухай байна. Пекинэй ябуулдаг уласхоорондын политика Советскэ Союзда харшаар шэглүүлэгдэнхэй, коммунис болон национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе бутаргаха, hандаргаха гэhэн шэглэлтэй, энэнь коммунизмын хорото дайсадай ябуулгануудтай үнэн дээрээ ниилэлдэжэ байhаниинь айхабтар жэгтэй, айхабтар муухай байна.

Ленинизмдэ харша энэ хараа шугамынь дэлхэйн хүдэлмэришэн ангиин, дэлхэйн социализмын аша туhада, хитад арадай өөрынь аша туhада нилээд ехэ хохидол ушаруулна. Эгээл иимэhээ манай парти, бүхы оронуудай коммунист-ленинецүүд миоистска хараа шугамда эсэргүүсэн, мүнөө үеын бүхы революционно хүсэнүүдэй нэгэдэлэй түлөө шангаар тэмсэнэ, тэмсэхэшье юм. СССР болон бусад социалис гүрэнүүдтэй харилсаха замда Пекинэй хүтэлбэрилэгшэдэй табижа байгаа хэмэл хаалтанууд hүүлэй hүүлдэ, хаман хаягдажа, хитад арад аха дүү арадуудай бүлэ соо, империализмда эсэргүү тэмсэлшэдэй ниитэ жагсаалда зохихо hууриияа эзэлхэ гэжэ этигэнэбди.

Дэлхэйн социализмын, уласхоорондын коммунис болон хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй нэгэдэл, бүхы дарлагдаhан арадуудай тэмсэлтэй тэдэнэй нягтаар нэгэдэлгэ хадаа манай революционно хэрэгэй илалтын бата нүхэсэл мүн гэжэ Ленин тоолодог hэн. Бидэнэр Ленинэй энэ хараа шугамда хододоо үнэн сэхэ байдагбди, тэрээнhээ хэзээшье хадуурхагүйбди!

Дайн сэрэгтэ эсэргүү арадуудай хүдэлөөнэй, үргэн демократическа олониитын хүдэлөөнэй дэлгэрхэ тумань эб найрамдалай хэрэг эсэстээ заатагүй илаха гэжэ улам батаар этигэнэбди. Арад олониитэ дэлхэйн политикада улам ехээр, бодотоор эдэбхитэй нүлөө үзүүлхэ ёhотой гэжэ тоолонобди. Тиимэhээ эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй Бүхэдэлхэйн Конгресс үнгэргэхэ гэhэн hанамжые совет хүнүүд дэмжэнэ.

Мүнөөнэй түүхын үргэн ехэ ябасые хаймадан харахадаа, баярлангүй байхын аргагүй. Тэрээн дотор элдэб зүрилдөөнүүдэй олоншье hаа, социальна дэбжэлтын замаар тус тус оронуудай ябадалай олон бэрхэшээлтэйшье hаань, дэлхэй гээшэ Ленинэй хараалhан замаар хүгжэжэ байна гэжэ бидэнэр эли тодоор харанабди. Владимир Ильичэй бүхы наhандаа тэмсэhэн социализм, коммунизмын, эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байдалай, арадуудай аха дүүгэй ёhоной хани барисаанай үзэл бодолнууд олониитэ зоной дунда нэбтэржэ, түгэс материальна хүсэн болоод, хүн түрэлтэнэй hаруул hайхан ерээдүй тээшэ харгы зам гаргажа байна.

Нүхэд! Ленинэй агууехэ hургаалай үнэн зүбыень түүхэ баримтална, дэлхэйн дилэнхи олонхи зоной амин шухала аша туhа гэршэлнэ, обществые коммунис ёhоор шэнэдхэн хубилгаха бодото эрилтэ баримтална.

Хэдэн олон жэлэй туршада коммунизмда шэлжэн оролгые бэлэдхэхэ гэжэ Владимир Ильич манай партиин, совет арадай зохёохы ажалай программна уг зорилгые тодорхойлоо hэн. (44 т., 151 хууд.). Мүнөө энэ уг зорилго тээшэ замайнгаа нилээд ехэ хубиинь гаталан гарабабди. Урдань туйлаhан, амжаhандаа түшэглэн, бидэнэр саашадаашье Ленин шэнгеэр ажаллахые, ажаhуухые эрмэлзэхэбди, мүн Ленинэй хэрэгэй, Коммунис партиин хэрэгэй эгүүридэ мүнхэ байhые hанал бодолнуудаараа, абари ябадалаараа, ажал тэмсэлээрээ баталхабди.

Манай бүхы илалтануудые зоригжуулан эмхидхэгшэ Советскэ Союзай Ленинскэ Коммунис парти мандаха болтогой!

Коммунизм байгуулагша баатарлиг совет арад hалбаран мандаг лэ!

Эгүүридэ мүнхэ, хамагые илагша, интернациональна hургаал — марксизм-ленинизм мандаха болтогой!

Элиндхэл ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, альга ташалгаар нэгэнтэ бэшэ таhалдуулагдаа.

Суглаан хаагдаба гэжэ соносхогдоно. Тэрээндэ хабаадагшад hуурhаа бодожо, партийна гимн — «Интернационал» дуулаба.

Удаань hайндэрэй концерт харуулагдаа.

(ТАСС).

САЯАНhАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

ЗАВОДОЙ ТҮҮХЭТЭЙ ТАНИЛСАБА

Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заhабарилгын завод — республикымнай эгээл түрүүшын, эгээл томо, түрүү предприятинуудай нэгэн мүн. Тэрэнэй барилгада манай ороной промышленна ехэ түбүүдhээ хэдэн мянгаад хүдэлмэришэд ерэжэ, сэгнэшэгүй ехэ туhа хүргэhэн түүхэтэй. Коммунис партиин, Совет гүрэнэй үндэhэ hуури табигша, агуу багша Владимир Ильич Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй алдарта ойдо бэлдэжэ байха үедэ заводой ветерануудай үүсхэлээр эндэ музей эмхидхэгдэhэн байгаа. Тэрэнэй бии болгогдоhоор оройдоол гурбан жэлэй үнгэрбэшье, энэ музей республикын томохон музейнүүдэй нэгэн болонхой.

Улаан-Үдын медицинын училищиин нэгэдэхи курсын 24 hурагша заводой музейдэ hаяхан экскурсяар ошобо. Энэ аяншалга группын комсомолой эмхиин үүсхэлээр эмхидхэгдээ. Группын хүтэлбэрилэгшэ Лариса Васильевна Машукова шабинартайгаа музейдэ ошолсоо.

Заводой музей... Орохотойгоо адли багша Ленинэй мантан томо портрет харанабди. Энэ музейн хүдэлмэрилэгшэд бидэниие дахуулан ябажа, тэндэ табигдаhан экспонадуудтай танилсуулаа. Заводой анха түрүүшын hуури табигшад тухай, тэндэ түрүүшын тонно шэрэм ба буладай шудхагдаhан тухай, түрүүшын паровозой заhабарилагдаhан, бүтээгдэhэн тухай, локомотивай заhабарилагдажа эхилhэн тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгэбэ.

Баян даа, hонирхолтой даа, энэ музейн экспонадууд. Заводой ветерануудта, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадалсажа, фашистнуудтай баатарлигаар тэмсэhэн сэрэгшэдтэ зорюулагдаhан тусхай экспонадууд бии. Заводой олон мянган хүдэлмэришэдэй коллективэй шэн габьяата ажалые үндэроор сэгнэжэ, хэтэ мүнхэдөө хадагалагдахаар барюулагдаhан 4 Улаан туг музейдэ табигданхай. Олон тоото Хүндэлэлэй грамотанууд, хариин гүрэнүүдэй делегацинуудай бэлэгүүд... СССР-эй орден болон медальнуудаар шагнагдаhан заводой хүдэлмэришэд ба алба хаагшадай портредууд үлгөөтэй. Тэдэнэй дунда Верховно Соведэй депутат, Социалис Ажалай Герой, суута токарь Б. Поздеевые харанабди.

Заводто хүдэлжэ байгаад, сэрэгэй албанда мордожо, Даманска арал дээрэ баатаршалга гаргаhан манай үеын хүбүүн Николай Петровой олон фото-зурагууд, дурдалганууд энэ музейдэ табигданхай.

Иигэжэ училищиин бүлэг hурагшад орденто заводой баян түүхэтэй танилсаба.

С. ВАНЧИКОВА,
училищиин hурагша.

ЗАЛУУШУУЛАЙ КОНКУРС

Заводой механическа, агрегат-хабсаралгын цехүүд соо нэрээшье hайндэртэл адли байгаа hэн. Юуб гэхэдэ, жэл бүри үнгэргэгдэдэг болоhон заншалта конкурсдо авиационно заводой залуу токарьнууд, слесарьнууд, фрезеровщигууд, хабсаргагшад олоороо суглараhан байгаа.

Үглөөнэй 8 час 30 минута. Конкурс үнгэргэхэ комиссиин гэшүүд чертежнуудые гаргажа, хүдэлмэринэдтэ үгэмсөөрөө, мүрысөөнэй часнуудые табиба. Залуу хүдэлмэришэд И. Хохлов, Н. Коростелев, А. Ясыркин, Е. Ложкин, А. Угловский, Ю. Прокопьев, В. Заморозов, А. Рыков болон бусадтай мэргэжэлээ туршалсахаар зэhэhэн заводой үнинэй хүдэлмэришэд С. В. Иванчук, А. П. Свиридов, А. Ф. Багаров, К. М. Чернов гэгшэд хамсынуудаа шуунхай, станогуудайнгаа саана гаража, мүрысөөн эхилбэл даа.

Хүдэлмэришэн бүхэн абаhан деталяа чертежэй ёhоор мүлижэ гаргахын тула хамаг шадабари мэргэжэлээ элсүүлнэ. Эдэнэрэй ажаллажа байхые харахада залуушуул зүрхөө хүдэлэнги, яараха, тэбдэхэ гээшэнь. Энэньшье ойлгосотой. Юуб гэхэдэ, конкурсын судьянар хүн бүхэнэй яагаад зэр зэмсэгээ абахыень, яагаад мүлихэ, хүдэлхыень дууhан шалгажа, хаража ябана ха юм. Эгээн түрүүлэн залуу хүдэлмэришэн В. Заморозов конкурсын эрилтэ дүүргэжэ шадабагүй. Тэрэ деталиингаа бүдүүн, нариниис хёрхо зүбөөр гаргажа шадаагүй. Мүн үнинэй хүдэлмэришэн К. Черновшье бирабагүй. Тиибэшье конкурс үргэлжэлhөөр. Хүн бүхэн абаhан даабаряа саг соонь, hайн шанартайгаар хэжэ дүүргэхые эрмэлзэнэ. Залуу хүдэлмэришэн А. Ясыркин бусадай дундаhаа түрүүлэн даабаряа дүүргэбэшье, эрхимүүдэй тоодо оролсожо шадабагүй. Харин И. У. Асеевэй хүтэлбэрилдэг цехэй хүдэлмэришэд А. П. Свиридов, И. Хохлов, Н. Коростелев гэгшэд «1973 оной эрхим слесарь» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Токарьнуудай дундаhаа С. В. Иванчук, Н. Денисов, Ю. Прокопьев, фрезеровщигууд А. Угловский, А. Бородин, А. Рыков гэгшэд мэргэжэл мэргэжэлээрээ түрүү hууринуудые эзэлбэ.

Агрегат-хабсаралгын цехэй хүдэлмэришэдэй дундаhаа Н. Сотнич, И. И. Акулов, залуушуул В. Белобородов, М. Степаненко гэгшэд түрүү hууринуудые эзэлжэ, нүхэдэйнгөө амаршалга, баяр баясхаланда хүртэбэ.

Цехүүдэй хоорондо үнгэргэгдэhэн энэ конкурс заводой, городской конкурснуудай болохын урда тээхи ажалай ехэ hайндэр болоhон байна.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Конкурсдо түрүү hуури эзэлhэн залуу хабсаргагша Михаил Степаненко; 2. Комиссиин гэшүүд ажалдаа.

В. БРАЗИЗ,
Н. ФЕДОРОВ,
заводой хүдэлмэришэд.

ХОЙТО ЗҮГЭЙ АРАДУУДАЙ hАЙНДЭР

Нижне-Ангарск тосхоной үйлсэ талмайнууд hайндэрэйхеэр гоёогдонхой. Эндэ хурдан оронуудаа hайханаар шэмэглэhэн орошод, ангуушад аймагай ажахы бүхэнhөө сугларба. Ушарынь хэлэхэдэ, Хойто зүгэй арадуудай заншалта hайндэр болохо байгаа.

hайндэрые аймагай ангуушад нээжэ, тайгаhаа хэр олзотой бусажа ерэhэн тухайгаа сугларагшадта хөөрэжэ үгэбэ. Ангуушадай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлhэн ангуушадта КПСС-эй райкомой, аймгүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамота, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа. Зарим ангуушад «Вихрь» гэжэ онгосын мотоор ээлжээгүйгөөр абаха болоhон байна.

Үдэшэндөө соёлой ордондо сугларhан тосхоной ажалшад Чильчигирскэ, Киндигирскэ сельсоведүүдэй уран hайханай бүлгэмэйхидэй бэлдэhэн hайндэрэй концерт хаража, сэдьхэлээ ханаба.

Илангаяа 1940 ондо Москвада болоhон Буряадай искусство болон литературын декадада хабаадалсаhан эвенк арадай дууша басаган К. Н. Шангинагай хөөрөөн, тэрэнэй гүйсэдхэhэн эвенк арадай ирагуу дуу хүгжэм олоной анхарал татаба.

Уоян тосхоной уран hайханай бүлгэмэй гэшүүд Светлана Тонкеульева, Юрий Золотарёв гэгшэд «эвенк арадай хатар», «hайрхуу» гэhэн хатарнуудые уянгатай бэрхээр гүйсэдхэжэ, сугларагшадай нэрьемэ альга ташалгаар үдэшэгдөө.

Хойто үдэрынь эртэ үглөөнhөө эхилжэ, холын нютагуудhаа айлшаар ерэhэн орошод, ангуушад стадион дээрэ сугларба. Ажалшадай депутадуудай Киндигирскэ сельскэ Соведэй түрүүлэгшэ А. Н. Ганюгин «СССР-эй арадуудай хани барисаан — социализмын агуу ехэ илалта» гэhэн элидхэл шагнаба. Удаань орошод, ангуушадай бэлдэhэн концерт харуулагдаа.

— Орошодой урилдаан эхилхэнь, — гэhэн соносхол эндэ сугларагшадые ехэ hонирхуулба. Тиин бултадаа Байгал далай тээшээ суб... Юуб гэхэдэ, оронуудай дээгүүр урилдаха тусхай зүргэ гаргагдаhан байгаа бшуу. Урилдааншье эхилэн... оронуудайнгаа хатарые ... гэдхэhэн спортсменүүд... хашхараан, ангуушадай ... хойнуудай хусалдаан ... шэлэй.

Хэдэхэн минутын ... рөөд байхада, сэн бүн ... hон сагаан, боро оронуу... түрүүшын шарганууд ... ништэ дүтэлбэ. Эгээн түрүү... лэн «Дружба» колхозой ... гуушан Юрий Черноев ... ништэ хүрэжэ ерээ.

hүүлээрнь, hур харб... гаар, копье шэдэлгээр, ... рилдаагаар hонирхолтой ... рысөөнүүд үнгэргэгдэжэ... химлэгшэдтэ шан бэлэг... барюулагдаhан байна.

Хойто зүгэй арадуу... заншалта энэ hайнд...ород, буряад, эвенк, укр... татар болон бусад арад... түлөөлэгшэд хабаадалсаа...

Б. ЦЫРЕНОВ,
Нижне-Ангарскын дунда hургуулиин 10-дахи классай hурагша.

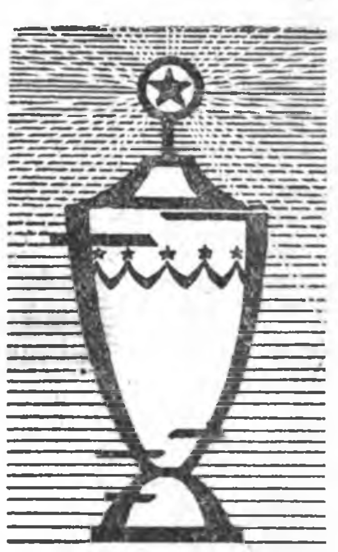

МАНАЙ ЗАНШАЛТА ЭСТАФЕТЭ

Хабарай нарата дулаахан үдэрнүүдэй нэгэндэ үнгэргэгдэдэг манай газетын заншалта XXIV эстафетэ байгша оной майн 6-най амаралтын үдэр болохонь. Олон зоной хабаадалгатай энэ урилдаан Буряадай Автономито Совет Социалис Республикын байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулагданхай.

Эстафетэдэ Улаан-Үдэ хотын найман жэлэй ба дунда hургуулинууд, тусхай мэргэжэлэй дунда, дээдэ болон техническэ мэргэжэл олгодог hургуулинууд, үйлэдбэриин коллективүүдэй команданууд оруулагдаха. Мүрысөөндэ хабаадаха дуратай коллективүүд захилаа республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура, спортын комитедтэ апрелиин 25-hаа хойно тонгүй үгэхэ зэргэтэй. Тиимэ захил үгөөгүй коллективүүдэй команданууд урилдаанда оруулагдажа шадахагүй. Найман жэлэй hургуулинуудhаа эстафетэ дамжуулгын урилдаанда хабаадалсаха команданууд тус бүридөө 11 хүбүүд, басагадhаа бүридүүлэгдэнхэй байха ушартай. Бусад коллективүүдэй команданууд тус бүридөө 9 эрэшүүл, 9 эхэнэрhээ бүридүүлэгдэнэ.

«Буряад үнэн» газетын шанда хүртэхын түлөө эмхидхэгдэдэг эстафетэ дамжуулгын урилдаанда гансахан Улаан-Үдэ хотын hургуулинуудай, үйлэдбэриин коллективүүдэй болон спортын hайн дуранай бүлгэмүүдэй команданууд хабаадалсаха бэшэ, харин республикын алишье аймагуудhаа коллективүүд, hургуулинууд өөhэд өөhэдынгөө командануудые эльгээжэ болохо юм. hүүлэй жэлнүүдтэ Кабанскын, Улаан-Үдын, Загарайн аймагуудhаа команданууд заншалта энэ урилдаанда хабаадалсадаг болоо hэн. Тиин үнгэрэгшэ жэлдэ Кабанскын аймагай Селенгинск тосхоной найман жэлэй hургуулиин хүбүүд, басагадай команданууд шалгаржа, газетымнай дамжуулгын хоёр кубок абаа hэн. Тиигэжэ эдэ кубогуудынь СССР-эй 50 жэлэй түүхэтэ hайндэрэй дурасхаал болгогдон, бусаалтагүйгөөр үгтэhэн байгаа.

Байгша оной зун Ленинэй, Арадуудай хани барисаанай орденуудта хүртэhэн Буряадаймнай АССР-эй 50 жэлэй ой гүйсэхэнь. Тиимэhээ манай газетын эстафетын энэ алдарта ойе угтуулан үнгэргэгдэхэ байhан тула эстафетэдэ урда урдынхиhаа улам олон команданууд хабаадалсаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Хүнгэн хүлтэй, эсэхэ сусахые мэдэхэгүй хурдан залуу хүбүүд, басагад, эрэшүүл, эхэнэрнүүд хаба шадалаа харуулан урилдахань ха юм.

Мүнөө жэлэй эстафетын этап имэ байха гэбэл: найман жэлэй hургуулинуудай командануудай урилдаха маршрудууд — Соведүүдэй талмайhаа эхилээд, Ленинэй үйлсөөр пионернүүдэй сэсэрлиг хүрөөд, гэдэргээ бусажа, Соведүүдэй талмай дээрэ түгэсэхэ. Старт финиш хоёрой хоорондо эстафетэ дамжуулан абалсаха этап урилдаанай дүрим соо заагданхай.

Бусад командануудай урилдаха маршрудууд энэ жэлдэ hэлгэгдэбэ. Мүрысөөн Соведүүдэй талмай дээрэhээ эхилээд, Ленинэй үйлсөөр, удаань Сүхэ-Баатарай үйлсэhөө Илалтын проспектээр Доржи Банзаровай үйлсөөр баруун тээшээ — Ленинэй үйлсэ хүрэхэ. Тэндэhээ Ленинэй үйлсөөр хойшоо урилдажа, Соведүүдэй талмай хүрэжэ дүүрэхэ болоно.

Манай газетын дамжуулгын шанда хүртэхын түлөө үнгэргэгдэдэг заншалта урилдаанда жэл бүри мянга гаран спортсмен хабаадалсадаг юм. Мүнөө жэлэй урилдаанда бүришье hаа олон спортын коллективүүд хабаадалсажа, Улаан-Үдэ хотын спортдо дуратайшуулые урмашуулха бэзэ гэжэ hанагдана.

Байгша ондо үнгэргэгдэхэ энэ урилдаанда спортын hайн дуранай бүлгэмүүд хабаадалсахагүй болоно. Ушарынь хэлэхэдэ, эдэнэр майн 24-дэ, Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ «А» классай футболистнууд — Улаан-Үдын «Сэлэнгэ», Барнаулай «Динамо» командануудай наадаха үедэ үнгэргэхөөр эмхидхэлэй комитет шиидхэhэн байна.

ТҮРҮҮШЫН ГҮЛГЭД

Багдаринай ангай фермын хүдэлмэришэд эдэ үдэрнүүдтэ хаража байhан арьлатадаа гүлгэлүүлжэ, сүлөөгүй ажаллана. Мүнөө тус фермэдэ 80 гаран үнэгэн түрэжэ, дүн хамтадаа 300-hаа дээшэ гүлгэн абтаад байна. Бухыдөө энэ фермэдэ 180 үнэгэн абтахаар хараалагдана.

Фермын эрхим хүдэлмэришэн Анна Ивановна Платонова үнгэрэгшэ жэлдэ харууhалжа байhан 60 үнэгэнhөө 285 гүлгэ абажа, аймаг соо түрүү hуури эзэлээ hэн. Тиигэжэ түсэбhөө гадуур 75 гүлгэ абажа, КПСС-эй райкомой, аймгүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамота абаба. Аймагай Хүндэлэлэй самбарта тэдэнэй нэрэ бэшэгдээ.

Хорёод жэлэй туршада халтар хара үнэгэдые харууhалжа ябадаг нүхэр Платонова энэшье жэлдэ олон гүлгэ абаха социалис уялга абаhан юм. Мүнөө тэрэнэй хаража байhан 30-аад үнэгэн гүлгэлөөд байна.

А. ЦЫРЕНОВ.
аймагай газетын хүдэлмэрилэгшэ.

Баунтын аймаг.

ЗАЛКИНД ДАХИНАА ТҮРҮҮЛБЭ

Шатараар республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэжэ байгаа мүрысөөнэй ээлжээтэ наадануудай эхилхэдэ, түрүү hууринда гараад ябаhан шатаршадай дунда шанга тулалдаан болобо. Арбадахи нааданай эхилхэдэ Залкинд Мункоевтой наадаhан байгаа. hайнаар наадахаар бэеэ зэhэhэн Залкинд нүхэрэйнгөө добтолго бүхэндэ hайн хамгаалга хэжэ шүүжэ гараба. Галданов Мельниковые, Агафонов Филипповые, Гонзолевский Морозовые, Брылёв Ивановые, Самарин Митыповые шүүhэн, Громов — Маншеев гэгшэдэй наадан хойшолуулагдаhан байгаа.

Арба нэгэдэхи наадан. Республикын чемпион Баир Митыпов энэ үдэр Баргажанhаа ерэhэн мастерта кандидат Николай Галдановые шүүбэ.

Арбан хоёрдохи уулзалгын эхилхэдэ Залкинд Митыповтэй наадаха болобо. Эдэ хоёр үни удаан саг соо наадаашье hаа, тон адли байдалтай болоhон байба. Тиигэжэ байhаар Залкинд буруу ябадал хэжэ, хоёр бодоёо алдаха баатай болобо. Эндэ залуу шатаршан Митыпов шүүхэнь ха гэжэ булта hанаhан, тухайлhаншье байгаа. Зүгөөр hүүл тээшээ буруу юумэн тохёолдожо, Митыпов шал буруу ябадал хэхэдээ, бэрсээ хоёр хүбүүгээр үгэбэл даа. Тиигээшье hаа, Митыповэй байдал hайн. Зүгөөр наадахэ сагынь мэнэ мэнэ дүүрэнтэбэ. Эндэ Митыповэй наадаха саг түрүүлэн дүүрэжэ, Залкинд шүүhэндэ тоологдоо.

Арбан хоёрдохи нааданай удаа 10 очкотой болоhон Залкинд урид гараба.

В. МАМИЛОВ.

Альга ташалгаар угтагдана

Ахын аймагай арадай театр байгуулагдаhаар гурбадахи жэлээ боложо ябана. Мүнөө эдэнэр Буряадай АССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойдо зорюулжа, В. Васильевай «А зори здесь тихие» гэhэн зүжэг буряад хэлэн дээрэ табиба.

Түрүүшын зүжэг аймагай түб — Орлик тосхондо табигдажа, эндэхи ажалшадые баясуулба. Зүжэгые режиссёр-табигша Туяана Бадагаева, уран зураашa Жалсан Замбалов, хүгжэмын зохёогшо Станислав Дамбуев гэгшэд бэлдэжэ, аймагайнгаа ажалшадта бэлэглэбэ.

Зүжэгэй гол рольнуудта аймагай центрэй худалдаа наймаанай, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд Олег Цыремпилун, Цырен Гунгаев, Светлана Пронтеева, Люба Сангадиева болон бусад hайнаар наадажа, сугларагшадаа баясуулба, омогорхуулба.

Арадай театрай коллектив энэ зүжэгөө аймагайнгаа бүхы ажалшадта харуулхаар, аян замдаа бэлдэжэ байна. Түрүүшын аяншалга «Улаан Аха» колхозhоо эхилхэ юм.

В. ГАЛСАНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

Сэнхир экран

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММ...

Улаан-Үдэ харуулна:
11.55 — «Ленинэй гүр... хабар» — документал... фильм.

«Орбита» харуулна:
13.05 — hүүлэй hо... 13.10 — hурагшадта—«... дильник». 13.40 — Д... балевский. Оркестртэй ... даhан скрипкын кон... 14.00 — Үнгэтэ телеви... «Киногоор аяншалаг... клуб.» 15.00 — Телеви... харагшадай асуудалн... «Правда» газетын пол... ческэ шэнжэлэгшэ Ю. ... Жуков харюусана. 15.4... «Правда» газетын ш... түлөө бухэсоюзна к... 16.15 — «Хүгжэмтэ кино... 16.45 — «Холын гарн... — Совет Армиин ба Ф... сэрэгшэдтэ зорюулагд... дамжуулга. 17.30 — «З... зүрхэн» — уран hай... фильм. 19.00 — «Время» мэдээсэлэй программа.

Улаан-Үдэ харуулна:
19.30 — «Паспорт ... ри» — телевизионно ф... 20.10 — «Аппассионата» телефильм.

«Орбита» харуулна:
21.00 — Үнгэтэ телеви... «Совет Казахстан» — ... визионно документ... фильм. 22.00 — Футб... СССР-эй түрүү hуури ... хын түлөө мүрысөөн. «З... (Ворошиловград) — «Д... (Днепропетровск). ... тайм. 23.00 — «Живо... нин» — документальна ф... 23.30 — Концерт. 24.0... «Время» — мэдээсэлэй ... грамма.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММ...
14.00 — «Летопись ... ка» — «1930 он». 14... «Ленин Польшодо» — ... hайханай фильм. 16... «hүүлшын хуудаhан...» документальна фильм.

ПОНЕДЕЛЬНИК, АПРЕЛИИН 23.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММ...

Улаан-Үдэ харуулна:
18.05 — «Полюс ... тупности» — Горькин... видениин фильм. 18... Телепанорама (бур... 18.45 — Үхибүүдтэ — ... точка с острова Ту... — Ленинградай ... фильм. 19.20 — «Хү... байгаали» 20.05 — Х... тэ забhарлалга. 20... Барилгашадта «Вест... информаций». Газар ... хүрэхые шэнэ аргаа... гаалга. 20.35 — «О... рай вахта». (1972 он... лиин 17-ной суранза... гэй дамжуулга). 21... «Уласхоорондын шэн... 21.30 — Буряадай АС... 50 жэлэй ойдо. «... хуудаhанууд» (бур... 21.45 — А. Писемски... сяча душ» — түбэй т... дениин табиhан зүжэг... хи сери). 23.00 — «... рый хоровод» — Эст... арадай хүгжэмэй кон...

(Сагай уларилай шэнжэлэл)

САhАН БА БОРООН

Апрель hарын түрүүшын арбаад хоногой туршада республика доторнай шииг нойто элбэгтэй, хүйтэн үдэрнүүд болобо. Илангаяа республикын урда, түбэй аймагуудта секундын 15—20 метр хүсэтэйгөөр hалхилhан аад, удаань бороотойгоор саhан ороhон байгаа. Тиин апрелиин 17—18-най үдэрнүүдтэ республика доторнай хабарай түрүүшын бороон оробо гээшэ. Сагhаа хэдэн хоногоор урид ороhон энэ бороондо хойто зүгhөө ерэhэн хүйтэн аргаар нүлөөлөө. Апрелиин 20-ной байдалаар Баргажанай адагта 21 миллиметр шииг нойтон ороhон байна. Мүн үнгэрhэн энэ үе соо Турунтаево, Кабанск, Баргажанда 19-hөө 16, Тарбагатай, Захааминай аймагай Санага нютагта — 15, Улаан-Үдэ, Закаменскда—13, Горячинск, Нестерово, Удинскда—12, Ивалга, Онохойдо—10, Ново-Селенгинск. Загарайда—9. Романовкада—8, Нарhата, Юрөө, Шэнэ-Хүрбэ, Хэжэнгэдэ—7. Мухар-Шэбэр, Тэлимбэдэ—6, республикын бусад аймагуудта 5 миллиметр хүрэтэр шииг нойтон оробо. Ороhон энэ шииг нойтон урда жэлнүүдтэй жэшэжэ үзэхэдэ, нормоhоо 6—8 дахин үлүү ехээр ороhон байба. Тарилгын урда шэнэ ороhон энэ бороон сабшалан, тарялангда hайн нэмэри үгэхэ.

Хоёрдохи арбан хоногой hүүлшын үдэрнүүдтэ үдэртөө—6—10, урда аймагуудта 16—20 градус дулаан болоhон. Тиигээшье hаа, манай республика руу 4—11 хоногоор хожомдожо дулаанай амисхал хүрэжэ ерэбэ. Саашадаа республика доторнай шииг нойтон ороhоор лэ байха. hүниндөө 1—6 градус хүйтэн, үдэртөө 4—9 градус дулаан байхаар хүлеэгдэнэ.

Л. ГОНЧАРОВА,
агрометеоролог.

ТЕЛЕФОН • ТЕЛЕГРАФ • РАДИО
ХИЛЫН ГААНАhАА

ПРАГА

В. И. Ленинэй түрэhөөр 103 жэлэй ойн хүндэлэлдэ

ТАСС

В. И. Ленинэй түрэhөөр 103 жэлэй ойдо зорюулагдаhан баярай суглаан эндэ боложо, КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Г. Гусаг, ЧССР-эй президент Л. Свобода, ЧССР-эй правительствын түрүүлэгшэ Л. Штроугал болон Чехословакиин партиина, гүрэнэй бусад хүтэлбэрилэгшэд тэрээндэ хабаадаба.

КПЧ-гэй ЦК-гай секретарь Я. Фойтик сутлаан дээрэ элидхэл хээ.

В. И. Ленинэй түрэhөөр 103 жэлэй ойдо зорюулагдаhан баярай суглаанууд Чехословакиин бусад олон хотонуудта болоhон байна. Прагын Октябриин революциин талмай дээрэхи В. И. Ленинэй хүшөөгэй дэргэдэ веногуудые табибад.

БУХАРЕСТ

Веногууд табигдаба

ТАСС

В. И. Ленинэй түрэhөөр 103 жэлэй ойтой дашарамдуулан, агуу багшын хүшөөгэй дэргэдэ веногуудые табилгын баяр ёhолол эндэ болобо. Партиина, гүрэнэй ажал ябуулагшад, Румыниин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй дээдэ зэргэтэй офицернүүд, Румыниин ниислэл хотын олонийтын түлөөлэгшэд энээндэ хабаадаа.

ХАНОЙ

ХҮГЖЭЛТЫН ЗАМААР

ТАСС

Дайнай hүүлээр ДРВ-гэй экономикые хүгжөөхэ түсэбүүд дотор хүдөө ажахыгаа ашаг ехэтэй болгохо асуудал гол hуури эзэлнэ. Олон hалбаритай ажахы байгуулга онсо удха шанартай. Барайгар ургуулхаhаа гадна, овощ, үрэ жэмэс, техническэ ургамал тариха, загаhа үсхэбэрилхэ арга боломжо бии.

Улаан мүрэнэй адагай хойто хубида байдаг Хайхынг провинци абрикос, персик, hайн сортын банан, кокосово hамар, ананас гэхэ мэтын тарималнуудаараа суута гаранхай юм. Эндэхи саад сэсэрлигүүд урда жэлнүүдтэшье хэдэн зуутаад тонно үрэ жэмэс үгэhэн байна. Энэ хабар провинциин саад ургуулагшад 600 мянга шахуу жэмэстэ модо hуулгаа. Провинциин кооперативууд hуулгаха hөөгүүдые хүршэ провинцинуудта эльгээнэ.

Улаан мүрэнэй адагтахи Тхайбинь провинци барайгар ехээр таридаг. Эндэ хүдөө ажахын 521 кооператив эмхидхэгдэнхэй. Барайгар тарижа ургуулхаhаа гадна, загаhа үсхэбэрилдэг юм. Нёдондо жэл тус провинцида 2,5 мянган тонно загаhан баригдаhан байна.

Тханьхоа провинциие зэрлит бүдүүлигээр бомбодоошье hаань, дайнай жэлнүүдтэ каучугай талмай дээрэхи ажал зогсоогдоогүй. Промышленностьда шухала нимэ түүхэй эд үйлэдбэрилгые үргэдхэхэ хэмжээнүүд бэелүүлэгдэнэ. Ван Зу гэжэ кооперативай каучугай плантацида ажаллагшад 1973 оной нэгэдэхи кварталай түсэб амжалтатайгаар дүүргээ. Тиихэдэ үйлэдбэрээ hайжаруулха нилээд ехэ арга нөөсэнүүд элирүүлэгдэhэн байна.

БОНН

Г. Кюнэй мэдүүлгэ

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Бонндо ерэжэ, ФРГ-гэй канцлер В. Брандттай хөөрэлдэхэеэ байhыень ФРГ-гэй олониитэ, политическэ тушаалтад, Баруун Германиин хэблэл ехэ hонирхолтойгоор хүлеэнэ. Эдэ хөөрэлдөөнүүд СССР-эй ба ФРГ-гэй хоорондохи харилсаа холбоое бэхижүүлгын, Европодо эб найрамдал, аюулгүй байдал хангалгын шэнэ шата болохо байха гээд олониитэ найдажа байhанаа мэдүүлнэ.

Совет хүндэтэ айлшаниие халуунаар угтахабди гэжэ СДПГ-гэй түрүүлэгшын орлогшо, Хойто Рейн-Вестфали газар-нютагай премьер-министр Г. Кюн, ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, мэдүүлээ. «Советскэ Союзтай, ПНР-тэй баталhан договорнуудые манай республикын хүн зон hайшаан угтаа hэн. Леонид Брежнев Вилли Брандт хоёрой Крымдэ уулзажа, үгээ ойлгололсолгын оршон байдалда хөөрэлдэhэнэйнь ашаар Московско договор баталагдаhан байгаа гэжэ мэдэнэбди. Зүүн Европын оронуудтай харилсаагаа hайжаруулха политикые манай ороной хүн зоной ехэнхи хубиин бүрин дэмжэдэг байhыень 1972 оной намар, бундестагай hунгалтын үедэ манай партиин, мүн бидэнтэй хамта тэмсэдэг СвДП-гэй илалта элирхэйлэн гэршэлээ», — гэжэ Г. Кюн хэлэбэ.

Г. Кюнэй hанамжаар, иимэ политика «саашадаашье залан бэелүүлэгдэхэ байха». Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Бонндо ерэхээр хүлеэгдэжэ байhан ушар СССР-эй ба ФРГ-гэй хоорондохи ниитэ-политическэ харилсаанhаа гадна, мүн экономическа, научно-техническэ, соёлой харилсаа саашаданъ хүгжөөн бэхижүүлхэ асуудалнуудаар хөөрэлдөөгөө үргэлжэлүүлхэ арга олгохо.

«Албанай хэрэгээр эндэ ерэлгэ ЧССР-тэй, Венгритэй, Зүүн Европын бусад оронуудтай Федеративна Республикын харилсаае заhаруулгада шухала удха шанартай байха аабза гээд хүлеэнэбди».

БУДАПЕШТ

ВСРП-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ ТУХАЙ КОММЮНИКЕ

ТАСС

ВСРП-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Я. Кадарай түрүүлэлгэ доро ВСРП-гэй ЦК-гай үргэн пленумэй апрелиин 18-да болоhон тухай коммюнике эндэ тунхаглагдаа.

Аха дүү партинуудтай, социалис оронуудтай ВСРП-гэй ба ВНР-эй харилсаа холбооной үргэдэжэ байhые ВСРП-гэй ЦК-гай пленум тэмдэглээд, нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй совет партиина - правительственна делегациин нёдондо жэлэй hүүл багта Венгридэ ерэhэн ушар венгер-совет хани барисаае саашадань hайжаруулгада ехээр нүлөөлhэн байна. Энээнэй ашаар СССР-эй ба ВНР-эй хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон улам бэхижээ. Совет, венгер арадуудай байдалда шиидхэхы удха шанартай харилсаа холбоон, али бүхы hалбаринуудта шэнэ арга боломжонууд байгуулагдана.

Орон доторой политическэ байдал зүбшэхэдөө, хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэрилхы үүргэ бэхижүүлхын тула абтаhан хэмжээнүүд гансал хүдэлмэришэн ангида бэшэ, харин Венгриин бүхы обществодо hайн нүлөө үзүүлээ гээд ВСРП-гэй ЦК батална.

Социалис промышленна үйлэдбэри түсэбэй ёhоор хүгжэнэ, ВСРП-гэй ЦК-гай ноябриин Пленум (1972 он) дотор хараалагдаhан зорилгонууд, 1973 оной түсэб амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ байна гээд пленум тэмдэглээ.

ХАНОЙ

ЭРИД БУРУУШААНА

ТАСС

Апрелиин 19-дэ американ хоёр самолет ДРВ-гэй агаарай дайда руу нэбтэрэн орожо, республикын зарим провинцинууд дээгүүр, Ханой ба Хайфоной районууд дээгүүр тагнуулай ниидэлгэ хээ гээд Вьетнамай Демократическа Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшын эндэ тунхаглагдаhан мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ. Энэнь ДРВ-гэй бэеэ дааhан, аюулгүй байдалда бүдүүлигээр хамаарал салга, Вьетнамай асуудалаар Париждахи хэлсээнэй хоёрдохи статьяе эбдэhэр ушар болоно.

Иимэ харата ябуулгануудаа дары зогсоожо, Париждахи хэлсээнэй бүхы дүримүүдые бэелүүлхэ эрилтэ ДРВ-гэй МИД Холбоото Штадуудай үмэнэ табина.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

● «БУРЯАД ҮНЭН» ● 1973 оной апрелиин 22. ● 4-дэхи хуудаhан ● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-00418. Заказ №...